SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 238. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 15, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ГРУДНЯ 1988 Ч. 238. РІК XCV.

У ЛЬВОВІ ПРАЦЮЄ ОБЛАСНИЙ ВІДДІЛ УГС

Ню Йорк (ЗП УГС). — Львівська обласна філія Української Гельсінкської Спілки налічувала в своєму складі на 29-го жовтня 75 осіб. Керував її роботою тимчасовий виконавчий комітет, тож назріла необхідність провести установчі збори для обговорення засад, можливостей, плянів спілки тощо, а також для демократичного вибору керівного органу — Координаційної Ради.

У зборах, що відбувалися на приватній квартирі, взяло участь 51 осіб зі Львова і районів области. Збори проходили дуже жваво, тривали чотири години.

Вячеслав Чорновіл читав і коментував обіжник УГС під назвою „Наші першочергові завдання". Там, зокрема, сказано: „Щоб наша організація була жвавою і діяльною, необхідно забезпечити її масовість. На сьогоднішній день (обіжник датовано 27-им жовтня) маємо філії або групи в Києві, Москві, в областях Львівській, Одеській, Івано-Франківській, Тернопільській, Дніпропетровській, Черкаській, Волинській, Вінницькій, поодиноких членів в інших областях, у Ленінграді, на Кубані, в Польщі. Сьогоднішньої кількости членів УГС абсолютно недостатньо для повнокровної діяльности спілки. Тому завданням номер один, від здійснення якого залежить саме існування спілки, є забезпечення кількісного зростання організації". Окрім структурно-організаційних порад, обіжник визначає такі завдання для місцевих організацій УГС, як: розповсюдження документів і періодичних видань спілки. „Деклярація принципів УГС", сказано в обіжнику, має стати настільною для кожного члена і симпатика УГС. Її потрібно масово відтворювати і розповсюджувати. Потрібно налагоджувати на місцях передруки і розповсюдження періодичних видань спілки — „Українського Вісника", експрес-випусків „Українського Вісника", листків Пресової Служби УГС, магнітофонних випусків і т.д.".

Однією з важливих справ груп і окремих членів УГС має бути збирання інформацій на місцях з основних проблем, зафіксованих у „Деклярації принципів", з переданням цих інформацій до Всеукраїнської Координаційної Ради — про стан церков та інших культурних споруд (костьолів, синагог, мечетей тощо) в динаміці за всі роки совєтської влади; мовна ситуація; конкретні відомості про злочини сталінських часів, зокрема, про голод 1933 року на східній Україні та про терор 1939-41 років — у західній Україні тощо. Виконавчий комітет УГС просить також присилати секретарям Координаційної Ради М. Гориневі, З. Красівському та В. Чорноволові огляди матеріялів з місцевої преси з ґострих проблем — мовно-культурних, екологічних, економічних, релігійних і т.д.

Установчі збори львівської філії УГС обрали також Координаційну Раду в такому складі: Ігор Деркач, Іван Губка, Володимир Яворський, Лідія Іванюк, Степан Козак, Ірина Чабан, Богдан Горинь — усього сім осіб, залишивши три вакантних місць з тим, щоб протягом, скажімо, місяця, кооптувати ще трьох, хто виявить найбільшу ініціятивність. Головою Координаційної Ради Львівської філії збори обрали Богдана Гориня.

Д-р А. Фіґоль перебуває в лікарні

Джерзі Сити, Н.Дж. — Відомий громадський діяч і ентузіяст Енциклопедії України та наукового осередку в Сарселі д-р Атанас Фіґоль поважно захворів і перебуває в лікарні у Мейплвуді, Н.Дж.

Д-р А. Фіґоль перебував вже довший час на Північно-американському континенті, щоб брати участь у ряді українських імпрез. Він був присутнім на Конференції Українських Пластових Організацій, V СКВУ, а минулого тижня на святкуваннях 115-річчя Наукового Товариства Шевченка та 40-річчя його існування на терені ЗСА.

У ЛЬВОВІ ЗНОВУ ВІДБУЛОСЯ ВІЧЕ

Джерзі Сити, Н. Дж. (ЗП УГС). — В суботу, 10-го грудня ц.р., у Львові зібралося кілька тисяч людей на заклик львівської філії Української Гельсінкської Спілки. Мітинг був проголошений на відзначення 40-річного ювілею прийняття ООН Універсальної декляраціі прав людини. Однак влада довго не давала відповіді на проведення віча. А тим часом люди почали сходитись. У зв'язку з тим, що у Вірменії стався жахливий землетрус, внаслідок якого постраждали тисячі людей, члени УГС вирішили оголосити мітинг жалобним.

Богдан Горинь перед початком мітинґу з'явився до штабу так званої „народної дружини", щоб поговорити з представниками влади. Там він побачив величезну кількість міліції та вояків, яких зібрали для розгону людей, що прибудуть на площу біля Оперного театру ім. Івана Франка, щоб взяти участь у вічу. Був там начальник міліції міста Львова, багато кагебістів і такі представники влади, як виконуючий обов'язки голови міськвиконкому Панцюк, заступник голови міськвиконкому Літюга, котрий прославився розправою над мітингом, що відбувся раніше біля стадіону Дружба. Була присутня також секретар міськкому Кондратюк та один з її підлеглих Нужний. Від міськкому партії був Мартинюк.

Б. Горинь сказав їм, що у зв'язку з трагедією у Вірменії, мітинг оголошено жалобним і він буде присвячений допомозі жертвам замлетрусу. Він також заявив, що мітинг скликаний Українською Гельсінкською Спілкою, тому члени спілки виступлять перед народом". Однак Панцюк відповів, що мітинг заборонений і на ньому виступить тільки він сам. Нікому іншому не буде дозволено там виступати.

Б. Горинь рушив на площу, а з ним рушили і всі представники влади. Коли вони прийшли, то там виступав уже Вячеслав Чорновіл, який дещо встиг сказати людям.

Відсторонивши його від мікрофону, слово взяв Панцюк і закликав людей розійтися. Проте ніхто не рушив з місця. Тоді він звернувся до Б. Гориня, щоб з цим закликом звернутися до людей він. Горинь відповів, що спілка збирала людей не для того, щоб закликати їх розійтися, а для того, щоб промовляти до них.

У зв'язку з цими подіями львівські власті заздалегідь оголосили суботу, 10-го грудня, робочим днем, щоб люди не могли піти на мітинг. Однак на площу людей прибувало все більше й більше і коли їх зібралося вже кілька тисяч начальник міліції дозволив виступити Б. Гориневі, але без мікрофону. В зв'язку з цим почало зростати напруження, бо люди нічого не могли почути. Нарешті власті дали Гориневі мікрофон, але включили жалобну музику, щоб вона заглушувала промовця. Народ почав обурюватися діями властей і тоді нарешті вони вимкнули музику і дали змогу виступити представникам УГС. У своїй промові Б. Горинь висловив співчуття вірменському народові та закликав збирати гроші й давати кров на допомогу жертвам землетрусу. В. Чорновіл почав читати телеграму до вірменського народу, та йому не дали її прочитати, вилучивши мікрофони.

Багато людей, що йшли і їхали на це віче було затримано по дорозі. Їх забрали до міліції, не відпускаючи до самого вечора. Дві жінки, які прибули з Естонії, щоб взяти участь у вічу, також були затримані й за кілька годин їх відправили назад до Естонії.

Аналогічні мітинґи відбулися в Києві, які, були менш численними.

СССР дозволив внукові Троцького відвідати Москву

Мехіко Сити, Мехіко. — Внук Леона Троцького заявив в телефонічному інтерв'ю з кореспондентом Ассошіейтед Пресс, що він отримав дозвіл від Совєтського Союзу на відвідини в Москві його сестри Александри Сахаровної, якої він не бачив 57 років. Тепер вона лежить у шпиталі, тяжко хвора на рака і мабуть з тих взглядів совєтський еміграційний уряд ОВІР погодився, очевидно, в порозумінні з партійними чинниками, видати Естебанові Волкову Бронштайнові візу на відвідини в СССР.

„Тепер в Совєтському Союзі наступило чимало позитивних змін", — заявив Волков кореспондернтові АП. „Все це є частиною політики теперішнього совєтського керівника Міхаїла Ґорбачова", — додав Волков Бронштайн, який радіє, що може ще побачить сестру живою. Останньо він бачився з нею як їй було п'ять рочків.

У 1929 році, Л. Троцький, один з лідерів жовтневої революції в 1917 році, програвши політичний бій із Йосифом Сталіном, мусів покинути СССР і виїхав до Мехіко. В 1940 році агенти НКВД, на наказ Сталіна, сокирою вбили Троцького і Е. Волков знайшов його на долівці у крові ще живого. Коротко після цього він помер.

Як відомо, ім'я Л. Троцького було зняте з усіх підручників в Совєтському Союзі. Тепер його внук, якому сповнилося 62 роки, хоче започаткувати процес регабілітації діда. Покищо не відомо, як до цієї справи поставляться совєтські офіційні особи.

У ВАШІНҐТОНІ ВІДЗНАЧЕНО ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ

Вашінгтон. — У четвер вранці, 8-го грудня ц.р., конференційну залю Л. Гендерсона в приміщенні Державного департаменту заповнили представники громадських правозахисних організацій, колишні політв'язні, представники преси. Там, з нагоди 40-ої річниці прийняття ООН Універсальної Декляраціі прав людини, відбувся семінар на тему сьогоднішнього стану в ділянці прав людини. З огляду на приїзд до Ню Йорку совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова, природно, що переважна більшість виступів стосувалася прав людини в СССР та ставлення теперішнього совєтського уряду до цієї проблеми. Особливо заскочила багатьох заява Ґорбачова в його промові на Генеральній асамблеї ООН про те, що в СССР не лишилося політв'язнів.

Конференцією в Державному департаменті провадив асистент державного секретаря з питань прав людини Ричард Шифтер, який по закінченні виступів головних промовців, сказав:

„Кілька років тому, а саме в 1981 році, ми започаткували практику називати імена визначних борців за права людини. Серед людей, яких тут уже згадував амбасадор Вілліямсон, а також неодноразово в числі інших імен і я сам, є український письменник Микола Руденко, засновник і голова УГГ, який провів багато років в ув'язненні, а тепер, як і інші, звільнений і знаходиться серед нас". Після цих слів Р. Шифтер запросив М. Руденка до слова. Виступ М. Руденка не був заплянований, тому він промовляв коротко і сказав таке:

„Я щасливий тим, що маю змогу саме тут, під цим дахом, подякувати якраз тим людям, які так багато зробили для українського народу і для звільнення українських політв'язнів.

Міхаїл Ґорбачов, виступаючи в ООН сказав, що в СССР уже нема політичних в'язнів. Треба думати, що совєтський президент недостатньо інформований. Всіх політв'язнів, що ще й досі перебувають у неволі, я не знаю, але знаю членів УГС, оскільки тут її представляю. Теперішній голова УГС Левко Лук'яненко недавно почав відбувати п'ятирічне заслання. Це заслання дуже суворе, воно ле легше від концтаборів. В тяжкому якутському засланні перебуває український вчений, філософ, політичний письменник Юрій Бадзьо. Також тяжке сибірське заслання відбуває активний член УГС Микола Матусевич. Вони покарані безпосередньо за діяльність в УГС. Ми не знаємо скільки тепер перебуває в концтаборах людей, засуджених за статтею 191-І. Це також політична стаття, по якій судять потайки, в райцентрах, і направляють у концтабори для кримінальних злочинців, тому визначити точну кількість їх дуже важко.

Проти українських правозахисників і в засланні (як це було з Матусевичем), і в Україні (як це було з Барааладяну) застосовують терористичні методи переслідування. М. Матусевича вивезли в тайгу, покинули там без будь-яких засобів до існування на голодну й холодну смерть, або на розтерзання дикими звірами. Матусевич якось вибрався з тайги, пройшов багато миль та перепливаючи ріки з крижаною водою, протягом семи днів, після яких люди знайшли його непритомним. В. Барлядану, українського поета, що живе в Одесі, жорстоко побили кагебісти, перед посадкою на поїзд, коли він збирався їхати до Києва для участи в роботі Всеукраїнської Координаційної Ради УГС. Йому проломили череп і пошкодили хребет і тепер він у тяжкому стані лежить в лікарні. Був інсценізований арешт М. Гориня спеціяльно для того, щоб його тяжку серцеву хворобу ще більш посилити. І це їм вдалося. М. Горинь також потрапив до лікарні в тяжкому стані. Під час цього затримання його обшукали вилучили Універсальну дек-

(Закінчення на стор. 5)

Я. АРАФАТ ВИСТУПИВ В ООН

Женева, Швайцарія. — Голова Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Ясір Арафат виступив у вівторок, 13-го грудня, на спеціяльній сесії Генеральної асамблеї ООН, перенесеної з Ню Йорку в Женеву після того, як Уряд ЗСА відмовився видати в'їзну візу голові ПВО. Сесія в Женеві обговорює справу про врегулювання палестинської проблеми.

У своїй промові Я. Арафат, неодноразово згадавши Ізраїль і прямо звертаючися до лідерів жидівської держави, висунув плян з трьох пунктів, який, на його думку, може послужити основою для мирного урегулювання близькосхідного конфлікту.

Поперше, палестинський лідер закликав перейти до підготови міжнародної мирної конференції у справі Близького Сходу під егідою ООН і, як перший конкретний захід, створити підготовчу комісію конференції, на чолі якої могли б стояти Совєтський Союз і Франція.

Далі Арафат заявив, що західній берег ріки Йордану і смуга Ґази, які знаходяться від 1967 року під контролею Ізраїля, повинні бути передані під тимчасову опіку ООН. На цих територіях повинні бути розміщені миротворні збройні сили Організації Об'єднаних Націй, які будуть контролювати виведення ізраїльських військ.

І, нарешті, він сказав, що ОВО прагне до врегулювання — в рамках згаданої мирної конференції — конфлікту в реґіоні, де всі країни, включаючи палестинську державу та Ізраїль, зможуть існувати в мирі і безпеці. На думку Арафата, основою для такого врегулювання повинні стати відомі резолюції чч. 242 і 338 Ради Безпеки ООН. Голова ПВО закликав ізраїльських керівників взяти активну участь в роботі міжнародної конференції.

Арафат повторив, що ПВО відмовляється від тероризму „у всіх його державних формах, включаючи державний тероризм". Потім він заявив, що, крім названих ініціятив, Палестинська Визвольна Організація не має наміру в даний час брати на себе ніяких інших зобов'язань понад ті, про які було сказано у рішенні Крайової ради Палестини у столиці Альжиру. Вимоги, висунуті З'єднаними Стейтами як попередні умови для контактів між ЗСА і ПВО, не можуть бути прийняті палестинцями до відкриття міжнародної мирної конференції, сказав він.

Поки Арафат був на трибуні — його виступ тривав коло півтори години — крісла ізраїльської делеґації залишалися пустими. Зразу ж після закінчення його виступу ізраїльська делеґація розповсюдила комунікат, в якому сказано, що промова палестинського керівника була „перенасичена реторикою і ухильними висловами". Ізраїль і далі вважає, що проголошення палестинської держави зі столицею у Єрусалимі стане серйозною перешкодою на шляху досягнення миру.

Постійному преставникові Ізраїля в ООН Йогананові Бейнові журналісти задали запитання, що нового міститься у виступі Арафата. „Я не бачу ніякої різниці між тим, що було сказано в Альжирі: ті ж самі двозначні і розпливчасті формулювання", — відповів ізраїльський дипломат.

У СВІТІ

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ З Варшави, у неділю, 11-го грудня, понад 200 молодих поляків напали на міський відділ міліції. Будинок міліції сильно пошкоджений. Нападаючі викрикували гасла „Геть комуністів!" і „Без 'Солідарности' нема свободи!" Викликані спеціяльні частини ЗОМО розігнали демонстрантів. Багато з них заарештовані.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II висловив співчуття з приводу землетрусу у Вірменії і повідомив про пожертвування 100,000 дол. на фонд допомоги постраждалим. У телеграмі Папи на ім'я Міхаїла Ґорбачова говориться: „З глибоким сумом я дізнався про страшне нещастя, яке спіткало Вірменію. У зв'язку з тим я висловлюю вам особисто, всім совєтським людям і особливо вірменському народові свої співчуття".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОВІ ФРАНЦІЇ соціялістові Мішелеві Рокару з великим трудом вдалося уникнути вотуму недовір'я своєму урядові на голосуванні, що відбулося в парляменті. Після того як комуністична фракція парляменту відмовилася підтримати урядову більшість, праві партії оголосили про проведення голосування з приводу компетентности уряду. Проти соціялістів голосувало 258 депутатів. Згідно з конституцією, уряд повинен подати на резиґнацію, якщо хоча б в одному з голосувань проти нього виступлять 286 депутатів.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ почався суд над злодіями, які викрадали і продавали документи з нацистського архіву. На лаві підсудних є громадянин Берега Слонової Кости Альфред Дарко, який робив мікрофільми з викрадених документів, і три громадяни Західньої Німеччини. Користаючи доступом до документів архіву, А. Дарко викрадав їх і продавав збирачам рідкісних книжок і паперів. За один такий документ нині можна дістати від 120 до 300,000 дол. В архіві, розміщеному у підземному бункрі фашистських часів, знаходиться понад 180 мільйонів документів. В їх числі облікові карточки всіх 10.7 мільйона членів Націонал-соціялістичної партії Німеччини. До документів мають доступ лише обмежені особи — прокуратори, що займаються справами військових злочинів, історики, які працюють над дослідженнями нацистської епохи, родичі померлих членів нацистської партії.

УРЯД ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ прийняв безпрецедентні заходи, спрямовані проти численних гостей з комуністичних країн Европи, які у величезних кількостях розкуповують споживчі товари і продукти в чехо-словацьких крамницях, особливо у передсвяткові дні. У зв'язку з тим, що багато країн совєтського бльоку останнім часом значно послабили обмеження на поїздки своїх громадян за кордон, потік покупців зі Совєтського Союзу, Польщі, Східньої Німеччини та інших „братніх країн" різко зріс. Це зразу позначилося на запасах товарів у крамницях Праги та інших міст Чехо-Словаччини. Недавно у празьких газетах були опубліковані довгі списки товарів, вивезення яких за кордон обмежується або зовсім забороняється. Вони ж розклеєні на летовищах до відома пасажирів. У Варшаві польське міністерство закордонних справ висловило чехо-словацькій амбасаді різке незадоволення у зв'язку з запровадженими обмеженнями на вивезення товарів. Зі сторони СССР покищо ніякої реакції нема.

У ВІРМЕНІЇ ТРИВАЮТЬ РЯТУВАЛЬНІ РОБОТИ

Єреван, Вірменія. — „Надії на врятування живцем похованих під розвалинами розтанули", — повідомив зі столиці Вірменії кореспондент пресового агентства Ассошіейтед Пресс Марк Порубканський.

Інші західні журналісти рисують картину „цілковитого безладдя" на місцях катастрофи. У перші дватри дні після землетрусу у Вірменії не вистачало вантажних авт і техніки для розчищення завалин. Останніми днями авта і механізми появилися, але в одних випадках вони не в стані піднімати багатотонні бетонні плити, а в інших не вистачає машиністів піднімальних кранів.

Ще вчора ми могли чути стогони людей, які кликали на допомогу. Нині все затихло", — сказав у розмові з кореспондентом агентства Ройтерс один з робітників-рятувальників. Те ж агентство передає, що в Ленінакані та інших містах в перші дні люди намагалися піднімати важкі плити голими руками.

Безладдя на рятувальних роботах різко критикує совєтська преса. „Совєтская Россія" пише, що відсутність необхідної технікш і брак медикаментів привели до загибелі багато людей. Газета „Комсомольская Правда" наголошує, що члени Політбюра, які побували у Вірменії, різко критикували місцевих керівників за повільність в організації рятувальних робіт.

Аґентство АП наводить слова норвежця Сверре Кільде, який брав участь в організації допомоги постраждалим від землетрусу: „Все йшло чудово до того часу, поки ми не приземлилися (мабуть у Ленінакані). Тут же створюється враження, що ніхно за ніщо не відповідає".

У понеділок, 12-го грудня, стало відомо, що групі голляндських лікарів совєтські власті відмовилися видати в'їзні візи на тій підставі, що чужинецька допомога більше не потрібна. Виступаючи на пресконференції для чужинецьких журналістів, речник міністерства закордонних справ Ґеннадій Ґерасімов заявив, що „окремі інциденти не зупинять спільних зусиль рятувальників". Він сказав про „окремі недоліки", які, за його словами, „не перешкоджають загальним зусиллям".

Ґ. Ґерасімов заявив, що в останні дні у Вірменію прибули 38 літаків з 23-ох країн. Товариство Червоного Хреста і Півмісяця повідомило в Женеві, про „допомогу Вірменії зі сторони більш як 40 країн".

У повідомленні з Монтреалю вказується, що пасажирський літак „Аерофлоту", який прибув туди, відлетить назад з вантажем допомоги на суму 5 міл. дол. За даними Червоного Хреста і Півмісяця, за чотири дні в різних країнах світу було зібрано 44 міл. дол. для надання допомоги народові Вірменії.

В неділю увечорі при спробі приземлитися на летовищі Ленінакану транспортовий літак ІЛ-76 зударився з військовим гелікоптиром. Дев'ять членів залоги літака і 69 військовослужбовців, що були на покладі літака, загинули.

Совєтське пресове агентство ТАСС не повідомило конкретної причини катастрофи, однак кілька совєтських газет відзначили, що в момент катастрофи над летовищем стояв густий туман. Ці військовослужбовці повинні були приєднатися до 20,000 вояків і офіцерів та 85,000 бійців сил цивільної оборони, які вже були на місці катастрофи.

Летуни літаків західних країн, які прибувають до Вірменії, розповідають про погану роботу контролерів єреванського летовища. Газети повідомляють, що в неділю совєтський транспортовий літак врізався на землі у хвіст Боїнга — 757 компанії „Ейр-Европа", зупинивши роботу летовища на кілька годин.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ, що розглядає справу полковника Олівера Норта, не згодився на те, щоб уживати 30,000 сторінок тайних документів для його оборони в часі процесу. Суддя Ґергард Геселл дав О. Нортові реченець до 3-го січня 1989 року вибрати 300 документів для їх публічного обговорення в часі процесу. Це є майже це саме число документів, які вибрав вже незалежний прокуратор в цій справі Лоренс Е. Волш.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОЛКОВНИК, морських військових сил Вілліям Гіґґінс, якого ще в лютому схопили 45 миль від Бейруту, стоїть тепер перед небезпекою смерти. Терористична група, що тримає його в ув'язненні заповіла, що він присуджений на смерть, тому, що він був шпигуном. Його смерть має бути відплатою за ізраїльські атаки на Ливан.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ШУКАЧ СКАРБІВ, який відкрив єдиний затонений корабель у західній гемісфері, виграв у суді право до всіх речей, які він там зі своїми помічниками знайшов. Беррі Кліффорд процесувався за це право від 1982 року і шість років ця справа мандрувала від одного суду до другого, щоб рішити чи залишки корабля і цінності, які там знайдено належать до стейту Массачусеттс чи до Б. Кліффорда. Скарби на кораблі, який лежить на дні океану від 1717 року оцінюють на 100 міл. дол., а може й більше.

З ПРИЧИНИ ВЕЛИКОГО БРАКУ вишколених медичних сестер у лікарнях в ЗСА, Уряд розглядає тепер цю проблему та подав відповідні драстичні зарядження замикати лікарні там, де немає відповідної скількости медичного персоналу.

КАНАДСЬКИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ запропонував заплатити 36 міл. дол. за викуплення збанкрутованої американської телевізійної проповідницької програми, відомої під назвою ПТЛ. Однак федеральні чинники, які переводять акт банкрутства здається не погодяться на цю пропозицію, а радше зліквідують взагалі таке проповідництво у телевізійних програмах.

ОБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ Джордж Буш сповільнив тепер дальші покликання своїх співробітників, зокрема не покликав ще секретаря оборони.

В НЮ ЙОРКУ В ПОНЕДІЛОК, 12-го грудня, двоє людей було знайдено мертвими, вони замерзли на вулиці, хоч мороз не був такий великий, тільки мінус 18 градусів за Цельзієм. Для американських бездомних наступила тяжка пора. Більшість з них знайшла собі притулок на центральній станції. В будинки для бездомних вони йти не хочуть, бо там багато наркоманів і злочинців. Американські адміністратори вживають заходів, щоб люди не ночували на вулицях, вони умовляють їх поселитися в будинках для мездомних, хоч на ці холодні дні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00 UNA members 1 year* — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Людські права у теорії і практиці

В минулому тижні, 10-го грудня ц. р. стрінулися в Парижі два лавреати Нобелівської нагороди, борці за людські права: совєтський фізик, Андрей Сахаров, член Академії наук, перед приходом Ґорбачова до влади довгі роки переслідуваний за оборону прав людини в СССР, і Лех Валенса, голова польської робітничої спілки „Солідарність", все ще забороненої у Польщі. Вони стрінулися в одному паризькому готелі і розмовляли впродовж 45 хвилин про свої успіхи і невдачі у ділянці, яка їх найбільш цікавить і за яку обидва були ув'язнені. Це були 40-ві роковини проголошення Універсальної декларації прав людини.

З тієї нагоди відвідав чеську Прагу французький президент Франсуа Міттеран. Комуністична поліція дозволила на мирну демонстрацію з участю яких 10,000 осіб, які маршували на площу святого Веслава. Водночас демонстровано з нагоди 20-річних роковин окупації Чехо-Словаччини совєтськими і сателітськими військами, які „рятували комунізм", загрожений реформами тодішнього генерального секретаря компартії Александра Дубчека Але й тепер, в 20 років після тієї події, коли Дубчека Москва регабілітувала, бо він ніби не хотів нічого іншого, як цього, чого прагне гласність і перебудова, - так все одно в минулому тижні дім Дубчека оточила поліція і не дозволила йому на зустріч із Міттераном.

Людські права — це одно з найперших принципів американської закордонної політики. Після минулотижневої промови Ґорбачова в ООН, Реґен перестеріг, щоби не захоплюватися „деклямаціями" Ґорбачова і доражував узалежнювати кредити від Заходу для рятування совєтської економіки — від шанування людських прав в імперії. Гласність облегшила цензуру, багатьох проскрибованих регабілітували і самого Солженіцина запросили, але вістка, що в СССР передрукують твори Солженіцина виявилася фальшивою: „нельзя" критикувати систему, яку символізують ґулаґи.

Одним із найближчих союзників Америки є Ізраїль. Більйони долярів готівкою і зброєю дістав Ізраїль від Америки і нераз можна читати, що Ізраїль є єдиною „дійсно демократичною" державою на Близькому Сході. Ця демократія виглядає так, що палками б'ють автохтонних арабів, які демонструють в боротьбі за свої права, а то й стріляють і вбивають. У Параґваї, поводяться так само, як китайці поводяться в Тибеті: стріляють до автохтонів, як тільки вони зважуються вспоминатися за людські права. Ми, українці, не обмежуємось у своїх вимогах до людських прав, бо ціллю українських змагань не є тільки людські права, а рідна держава. Але поки воскресне та наша держава, то глумом над людськими правами є русифікаторська політика таки „нашого" Володимира Щербицького.

За для одної клявзулі про конечність заведення в СССР людських прав 35 европейських держав плюс Америка й Канада підписали — гельсінкський договір 1975 року, що визнав існуючі в тому часі европейські кордони, ото ж леґалізував совєтське загарбання цілого ряду самостійних держав. Совєти той договір негайно зламали, а всі пригадки збували заявою, що це „внутрішня справа" Совєтського Союзу". Таким чином далі засилали десятки і сотні тисяч „ворогів народу" до нелюдських ґулаґів і далі стосували супроти всіх „бунтарів" засилання до ганебних психушок. Чи насправді здійснено заяву Ґорбачова, що не будуть більше користуватися психіятрією для судово-політичних цілей — не можна знати напевно.

Всі країни Західньої Европи, як теж Північної Америки, мають у себе, за своїми конституціями чи традиціями такі людські права, що у тих країнах не існує тієї проблеми. Що більше: персональна і громадська свобода в Америці межує із сваволею. Використовується найширші людські і громадські права для підривання демократичної системи правління. З приходом Ґорбачова до влади президент Реґен перестав називати Совєтський Союз „злою імперією", де потоптано всі людські права, де переслідували з релігійно практикуючих людей і де атеїзм був і далі є одним з основних принципів державної системи. Чи Ґорбачов насправді переведе свою „перестройку"не тільки для заповнення порожних полиць у крамницях, але й запевнення людям їхні особистих і громадськх прав — покаже майбутність. Правду сказала та жінка, яку показували на телевізії, як вона дивлючись на моторкаду Ґорбачова, сусідові: „А я йому не вірю"...

Василь Сокіл

У ПУТАХ СТЕРЕОТИПНОГО МИСЛЕННЯ

I.

Єдиного брежнєвця високого ранґу покищо не зачепив ґорбачовський кадровий обшук. По всіх республіках на чолі центральних та обласних партійних комітетів стоять нові керівники. Траплялося, що де-не-де навіть двічі вони мінялися. А генеральний секретар ЦК КПУ сидить на керівному кріслі. Очевидно, задовольняє... Зумів вислужитись.

Проти ґорбачовської перебудови він, здається, не виступав. Але й за неї, за революційні реформи вираз ного слова не вимовив. Взагалі, все це якесь загадково: за всі роки керівник великої республіканської партійної організації ні разу не виступив з політичною промовою, — навіть на надзвичайній партійній конференції ми не бачили його на трибуні! Не встиг перебудуватися? Не викликав довір'я? Не визрів у перебудовному кліматі?

Можливо, персонально, на закритих засіданнях йому довелося самопокритикуватися, але прилюдно, через пресу перший секретар республіканської партійної організації ні разу не виступив за всі роки ґорбачовської перебудови. Дивно? Член Політбюра ЦК КПСС виявився таким мовчазним!

Нарешті почули й його. На останньому (10-го-11-го жовтня) пленумі ЦК КПУ В. Щербицький виступив з обширною промовою про виконання у республіці рішень XIX Всесоюзної партійної конференції. Доповідь дає підстави простежити, чи щось нового спромігся сказати партійний керівник великої республіки? В чому позначився в його доповіді дух нинішнього періоду поборювання догматичного мислення, стандартного формулювання, періоду утвердження сміливих пропозицій, закликів до всенародної активности, уважного прислухування до голосу народу, без єдности з яким, за словами М. С. Ґорбачова, неможливо успішно вирішити перебудовні проблеми?

Вчитуємося в опублікований текст і не можемо відмовитися від почуття, що все в ньому нам доводилося не раз чути і читати в не так давньому минулому. Стандартно побудована, казенною мовою зформульована, його промова повторює відому схему: урочистий вступ, потім успіхи й досягнення, за цим недоліки і прорахунки і гучні заклики мобілізуватися, перебудуватися, об'єднатися і добитися перемоги. В цей штамп вкладаються тільки нові факти і числа.

Ось цитати з урочистого вступу:

„...партія твердо і послідовно йде курсом перебудови..."

„...діяльність ЦК ґрунтується на новому політичному мисленню і знаходить дедалі ширшу підтримку прогресивних сил, усіх тверезо мислячих людей".

(Характерне обмеження: мова йде, бачите, не про всенародну підтримку, а лише... тверезо мислячих людей, проґресивних сил. Жаль, що не сказано, що в країні нараховується 20 мільйонів алькоголіків).

Далі зустрінемо й такі „Новини":

Партія завжди приділяла і приділяє, можна сказати, особливу увагу здійсненню національної політики КПСС". (Дуже химерно звучить оте „можна сказати"!) Такий основний стиль парадного вступу. Далі доповідач ставить завдання:

„Рішення вимагають зміцнення керівництва найважливішими ділянками будівництва, посилення контролю за здійсненням політики перебудови".

„...максимум конкретности і діловитости в політиці перебудови".

„... найрішучіша боротьба з проявами самозаспокоєности і бездіяльности, бюрократизму і байдужости, недисциплінованости і безгосподарности".

„...розширювати гласність і демократизацію, зміцнити дисципліну і порядок".

Впадає в око чіткість завдання лише в останньому пункті: головне , дисципліна і порядок!

У зв'язку з цим згадується його „революційна" вимога навести порядок, застосувати силу проти вірменських „бунтівників" (дивись його висловлення при обговоренні прохання вірменського народу приєднати Нагірно-Карабахську об ласть до республіки).

У своєму дижурному відчиті, в розділі про народногосподарські справи України доповідач авторитетно похвалився:

„За три роки п'ятирічки перевиконано планові завдання по зростанню валового суспільного продукту, національного доходу, продуктивности праці". — І наводить відповідні цифри, деталізує господарські досягнення по галузях, в тому числі, згадавши немалі успіхи навіть і в сільському господарстві...

Закінчення буде.

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ УНС

Братерство у різдвяний час

Різдвяний час — це пора радости. Це час, коли у родинному колі люди обходять свята.

Але чи ця пора дійсно радісна для всіх? З яким почуттям стрічає людина цю пору, коли вона є безробітною, бездомною, хворою, калікою, старшою віком, прикованою до свого помешкання, ув'язненою, дисидентом в тюрмі чи на засланні, в жалобі, або коли ця людина не має нікогісінького в світі, кого могла б назвати рідним?

Така людина правдоподібно відчуває смуток, депресію, або й горе. Напевно серед таких людей є й українці. Багато з них є за горді, щоб признатися, що вони потребують тепла і помочі. І тут братерство, або фратерналізм, який входить в основу братських організацій, повинен бути примінений в повній силі. Це повинно відбутися на рівні кожного відділу УНС, або у кожній громаді. Фратерналізм є базований на християнських засадах милосердя, а саме: годувати голодних та давати пити тим, які відчувають спрагу, давати одяг неодягненим, відвідувати хворих, відвідувати ув'язнених. Це добра нагода для відділів переводити акції допомоги особам в потребі. В історії УНСоюзу традиція допомоги була поширена серед членів 50 чи більше років.

Ось деякі суґестії для відділів, які можуть вести допомогову акцію: зорганізувати комітет, вишукати людей в потребі і принести їм поживу, або запросити їх на обід; зібрати одяг для потребуючих, або підтримати організації, які таку акцію уже ведуть; відвідати членів, або їхніх рідних, які перебувають в шпиталях. Не зважаючи на те, що багато наших правозахисників звільнено, все ще багато терплять в тюрмах, чи на засланні. Це добра нагода зорганізувати комітет для писання листів до них, або прилучитися до організацій, які борються за їх звільнення. Важним є також писання листів до американських і канадських газет в їхній справі, бо це їм помагає.

Це деякі акції, які відділи могли б перевести згідно з християнськими засадами милосердя і причинитися до того, щоб радість повернулася до людей в потребі — бодай під час Різдвяних Свят.

Андрій Воробець
координатор

Н. Осока

В УКРАЇНІ НАГАДУЮТЬ ПРО ЗЛОЧИНИ КАҐАНОВИЧА

В українській пресі знову опубліковано деякі матеріяли, що характеризують Лазаря Мойсейовича Каґановича — найсумліннішого сподвижника „вождя всіх народів" Йосифа Сталіна — та викривають його і сталінські злочини. Ім'я Каґановича все частіше почало з'являтися на сторінках совєтських газет у спогадах очевидців, яким пощастило вижити в роки колективізації та штучно створеного голоду в 1930-их роках.

Відомий совєтський історик Рой Медведєв у своєму інтерв'ю кореспондентові газети „Молодь України" В. Портикові сказав, що Каґанович був другою людиною в партійному керівництві 30-их років. „Але тільки в партапараті, а не в державі. Структура керівництва країною тоді була іншою. Та й у партії Каґанович не користувався таким авторитетом як, скажімо С. Орджонікідзе. Каґанович був найбільшим підлабузником у сталінському оточенні, але вже після 1934 року він не користувався домінуючим впливом на владу. Тому намагання перетворити Каґановича на людину, яка маніпулювала Сталіним, безглузді. Сталін тримав у руках всю владу і намагався керувати всіма справами, аж до найдрібніших".

З цими словами Р. Медведєва можна погодитись, але якщо Каґанович і не мав особливого впливу на Сталіна, то Сталін мав неабиякий вплив на нього, наділяючи владою і штовхаючи до певних дій. Це нітрохи не применшує злочинів Каґановича, який аж занадто ретельно виконував сталінські побажання і, користуючись владою, необмежено впливав на долю мільйонів людей, прирікаючи їх на голодну смерть, розстрілюючи та спроваджуючи до тюрем Сибіру, Далекого Сходу і Казахстану.

Український письменник Василь Скуратівський в газеті „Молодь України" з 20-го листопада ц. р. розповідає, як Каґанович вигадував неіснуючі злочини, щоб цькувати членів уряду УССР та відомих письменників, яких звинувачував у націоналізмі. Одночасно Каґанович створював культ своєї особи, зображуючи з себе „вождя" українського народу. Вимагав, щоб у пресі друкувалися статті, що прославляли його діяльність в Україні. Від художників вимагав, щоб вони, в уже закінчені картини про визволення України від гітлерівських згарбників, домальовували його портрет, хоч до зображених подій він не мав ніякого відношення. Все це супроводжувалося масовими репресіями, яких зазнали Олександр Довженко, Юрій Яновський, Володимир Сосюра. Леонід Первомайський.

„Не обійшла увагою каґановицька 'ласка' і Максима Рильського. Вже на першій нараді, яку провів у Києві новоприбулий секретар, він звинуватив Максима Тадейовича у співробітництві з петлюрівцями. Присутній у залі поет, не зважаючи на природну скромність і витриманість, змушений був тут же заперечити доповідачеві. Він знав тонкий розрахунок Каґановича: мовчанка автоматично прирівнювалася до вироку — із зборів поет вийшов би вже під вартою..."

Відомо, що Каґанович буквально насолоджувався, тероризуючи й залякуючи інтеліґенцію. Тому, коли йому не вдалося прилюдно спровокувати Рильського, він послав за ним машину посеред ночі. Виходячи з дому Рильський розпрощався з родиною. Коли його привели до кабінету Каґановича, той вчинив йому справжній допит, з якого випливало, що слова „Я син Країни Рад..." становлять небезпеку, бо чи не Центральну Раду мав на увазі поет? Врятувала пісня на слова Рильського, „Із-за гір та з-за високих", яка звеличувала Сталіна. Музику до неї написав Левко Ревуцький. Хрущов підніс цю пісню Сталінові і зумів переконати його з безневинності Рильського.

„Вже з перших своїх політичних діянь він виявився людиною амбітною, з комплексом штучних підозр... вносив надмірну нервозність серед колег по роботі, неприховану зневагу й войовничу нетерпимість до інших думок..."

У 1929 році по всій країні розіслали директиву за підписом Каkановича, в якій він оголосив Церкви різних віровизнань контреволюційною силою і започаткував репресії проти релігійних діячів.

„Але з особливою ненавистю, — пише В. Скуратівський, — він ставився до інтеліґенції, зокрема письменників. Нині ми вже знаємо: з усіх репресованих представників красного письменства в СССР, половина жертв припадає на членів Спілки Письменників України". Як відзначили Олексій Мусієнко та Борис Олійник, письменницькі лави були майже повністю сплюндровані за прямою вказівкою Каґановича. Це підтверджує й Володимир Сосюра в нещодавно видрукованій поемі „Розстріляне безсмертя":

Як тьма проклята, в очі лине
Обличчя ката України...
То шле зміїнії вогні
Зір Каґановича мені...

Для досягнення зловісної мети Каґанович не гребував будь-якими засобами. Але найпохіднішими було звинувачення в так званому націоналізмі. В час одного з приїздів до Києва, Каґанович на бульварі Шевченка зупинив машину й вигукнув: „Хто насадив ці тополі — символ буржуазного націоналізму!?" Лише випадково дерева залишилися не зрубаними. За його вказівкою перестали існувати багато українських шкіл, педагогічний інститут та український драматичний театр на Кубані. На XVII з'їзді ВКП(б) він сфальшував вибори Сталіна, зменшивши число голосів, поданих делеґатами проти Сталіна. Потім майже всіх делегатів було репресовано.

Українські громадяни не прагнуть кровавої розправи над 95-річним Каґановичем, але вони вважають за потрібне розкрити всі його і сталінські злочини, щоб світ довідався про невинно забитих і замучених голодом та катуваннями мільйонів людей.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ ДОПОМОГИ У ВІРМЕНСЬКІЙ ТРАГЕДІЇ

Цілий світ допомагає жорстоко пошкодженій землетрусом Вірменії. Треба й нам негайно взяти організовану участь у цій допомоговій акції і то цілою громадою та від її національного імени. Не забуваймо, що братня Вірменія разом з Україною поділяє долю під сов єтською займанщиною.

Мабуть найбільш покликаний до цього. Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), якому треба негайно оживити свою давню діяльність тим більше, що потрібно також організованої і тривалої допомоги новим українським іміґрантам з України, Польщі і інших країн, які відсвіжують й скріплюють нашу громаду у вільному світі.

Немає сумніву, що наша суспільність і її світські й церковні організації на Заході спонтанно допоможуть в цих акціях так, як це сталося після Другої світової війни.

Ярослав Падох
Ню Йорк, Н. Й.

ЩЕ ПРО КОНЦЕРТ В. БАРВІНСЬКОГО

З великим здивуванням прочитав я рецензію Теодора Терена-Юськова на концерт в пошану Василя Барвінського в УІА 2-го жовтня ц. р. Виходить з заложення, що метода співу Віри Черни є неправильна та вимагає зміни, а впоряд потім таки похвально висловлюючись про виконання нею цілого циклу пісень, рецензент хіба противорічить собі та насторожує не одного більш об'єктивного музиколюба-знавця, а було таких на цьому вечорі не мало. До речі, тут треба згадати, що Вірі дано було тільки два тижні для вивчення цілої програми.

Т. Юськів має право писати те, що йому диктує його смак і знання. Два професійні критики часто по-різному сприймають одну і ту саму інтерпретацію, одначе є певні критерії, якими вони повинні руководитися.

Як довголітній акомпаньятор, я співпрацював з багатьма співачками, однак не буду тут робити ніяких порівнянь. Віру Черни знаю із самих початків; стежив за розвитком її музичних студій та мав нагоду часто слухати її завсіди солідно підготованих виступів на українських, а головно американських сценах. Це були арії з опер Моцарта, Бізе, Орфа, Сметани та партії в кантатах Баха, за виконан-

(Закінчення на стор. 5)

Григорій Костюк

СЛОВО ПРО ДРУГА І ПОМІЧНИКА

III.

Така праця була, здавалося, не під силу одній людині. А Маланчук своєю настійною кількарічною працею, до того ж безусякої винагороди, лише у свідомості її ваги для української культури, виконав сам. Виконав на високому науковому рівні. Це підтвердила Бібліографічна комісія Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) на спеціяльному конкурсі 1983 року, відзначивши і нагородивши її (цю працю) першою премією. Канадський Інститут Українських Студій (КІУС) в Едмонтоні відразу взяв її до публікації. Українська Вільна Академія Наук ЗСА обрала автора цього дослідження на свого члена-кореспондента.

Але цим не обмежувалася діяльність Романа Маланчука в його нюйоркську добу життя. Він мав, як я вже дещо згадував, вроджене почуття відданости людям. Працюючи в бібліотеці, він ніколи нікому не відмовив у найдрібнішому проханні. Коли хтось не міг знайти потрібний йому матеріял, то Р. Маланчук не заспокоювався доти, поки потрібну публікацію не знаходив, або в бібліотеці, де працював, або в інших сховищах стейту чи й поза ним. Багато молодих і навіть відомих дослідників завдячують Р. Маланчукові за таку допомогу. Чимало його знайомих і незнайомих літераторів і дослідників не тільки з Америки, а й з Канади, Европи, навіть з України і Польщі зверталися до нього з проханням допомогти рідкісними бібліографічними даними чи й фотокопіями потрібних документів. І Маланчук завжди сумлінно задовольняв прохання.

Згодом виходило чимало вартісних дослідних і літературних публікацій, але ніхто не знав і навряд чи й знатиме скільки тяжкого труду вклав у них Р. Маланчук. Деяким друзям, які самі вже не змогли б довести своє писання до потрібного стану, він сам жертвенно приходив з допомогою. Прикладом, якщо книжка Ю. Лавріненка „Чорна пурга" має в додатку солідну його бібліографію, то це тільки завдяки невсипущій праці Р. Маланчука. Ніхто, мабуть, не знає, що велику пропам'ятну книгу Українського Лікарського Товариства Північної Америки — „25-ліття УЛТПА", на прохання д-ра Романа Осінчука, мовно зредаґував Роман Маланчук. Згодом він був мовним редактором „Лікарського вісника" — єдиного в світі україномовного медичного журналу, що виходить під загальним проводом д-ра Павла Джуля в Чикаго. Вже в останні роки Р. Маланчука обрано членом редколегії для видання ювілейної книги до 60-річчя української православної катедри св. Володимира в Ню Йорку під проводом о. протопресвітера Володимира Базилевського. Тут Р. Маланчук зібрав не тільки багато потрібного матеріялу, але й виконав головну мовну редакцію всього тексту.

Це тільки кілька прикладів з-поза академічної культурно-суспільної діяльности Р. Маланчука на терені Ню Йорку.

На цьому місці наші читачі, особливо уважні давні читачі наших еміґраційних видань, можуть поставити резонне питання: автор статті, мовляв, вказував багато творів відійшлого вже від нас Р. Маланчука, на численні популярні й наукові збірники в яких він, як редактор, брав участь. Але ми ніколи, ніде не зустрічали прізвища покійного, або бодай подяки йому за співпрацю. Чим це пояснити?

Шановні читачі поставити так питання мають всі підстави. Справді бо, оповідання, статті, нариси, переклади, гуморески та сатири Р. Маланчук публікував у „Літаврах", „Українських вістях", „Новому шляху", „Нових днях", „Вільному слові", „Свободі", „Листах до приятелів", „Сучасності" і в сатирично-гумористичних журналах „Комар" та „Лис Микита". Але ніде, ніколи не підписався власним іменем. Більше того, він ніколи не тримався будь-якого одного псевдоніма. Навпаки, він їх мав дуже багато. Свою книжку „Любовна історія" він підписав Р. Личаківський. Згодом він ужив цей псевдонім кілька разів. У зазначених вище періодичних виданнях читач може знайти такі псевдоніми: Р. Личаківський, Андрій Крилач, Л. Щербатюк, В. Мирош, В. Стельмашенко, В. Сірий, Вадим Турчин, В. Дорош, Степан Щербин, Борис Литвин, Б. Ярош, або криптоніми — Р. Л., Р. М., В. Д., А. Н. Для сатирично-гумористичних творів уживав: мгр: Єронім Анонім, Пилип Болячка, Гандзя В'юн, Пилип Тилип, Ромеха, Р. Доляренко. Це напевне не всі псевдоніми. Він їх мав далеко більше. А на збірниках, яких він мову редаґував, на працях знайомих чи друзів, яким він щось істотне допомагав, чи на публікаціях, у готуванні яких він брав активну участь, — категорично забороняв ставити чи згадувати його ім'я. Більше того, він навіть свою найбільшу й найпочеснішу працю „Володимир Винниченко. Анотована Бібліографія" не підписав своїм прізвищем. Він сховався тут за прізвище героя з Винниченкового роману „Божки" Вадим Стельмашенко. Чому? Як це розуміти? Це залишається таємною загадкою нашого славного покійника. Так він волів. Це було, я б сказав, містерійне кредо його життя. Він уважав, що не прізвище людини важить в історії та житті народу, а діла і творчість її. І справді, яке б прізвище, справжнє чи вигадане не значилося на книзі „Володимир Винниченко. Анотована бібліографія" її наукова вага від цього не зміниться. За який би псевдонім не ховався автор, сучасники і майбутні покоління все одно знатимуть, хто є автором цієї значущої книги.

Недавно український совєтський літературознавець професор Павло Федченко (Київ, грудень 1987), у першій (після п'ятдесятирічного замовчування), в основному позитивній статті про В. Винниченка, з просмиками суму й каяття, писав: „На жаль, і досі немає не лише більш-менш повного обліку критичних студій про Винниченка, розкиданих по численних виданнях Европи й Америки, а й навіть бібліографії його видань".

Можемо з приємністю поінформувати шановного київського дослідника: вже маємо вдумливо опрацьоване дослідження повного обліку критичних студій про Винниченка різними мовами світу, маємо не тільки звичайну, а й анотовану бібліографію всієї багатющої спадщини Винниченка і про Винниченка також усіма мовами світу. І автором цієї монументальної праці є, недавно, на жаль, померлий (7 червня 1988 р.) член Об'єднання Українських Письменників „Слово", довголітній співробітник Винниченківської комісії і заступник її голови та член-кореспондент Української Вільної Академії Наук у ЗСА, — Роман Маланчук.

Нехай ця пригадка буде моїм прощальним словом, якого я не зміг виголосити над прахом зразкового громадянина, патріота і мого незабутнього друга.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1988 РОКУ

ОБ'ЄДНАЛИСЯ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ ч. 35 і ч. 220 в один ВІДДІЛ 220. З днем 30-го вересня 1988-го року Відділ **число 35 в Чікаго, Ілл.** об'єднався з Відділом **ч. 220 в Чікаго, Ілл.,** в один Відділ **число 220** в Чікаго, Ілл. під назвою **„Братство св. Петра і Павла".**

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІЛ ЧЛЕНИ:

Відд.:
5 Стахів Маркіян, Степан
15 Бойко Лідія
22 Ґеорґасакіс Джасон, Джарод, Юстин; Нелсон Брітаній
53 Шпікула Рахел
70 Олекса Марко; Рут Степан 2.
82 Константин Адріян 2
112 Гіпп Адам
168 Ґрін Михайло
169 Валло Едвард мол. 2
184 Поливка Арлона
231 Дай Джонатан, Христофор; Кіган Скеварт; Монтгомері Девон, Крейґ, Степан; Слюзар Данило, Елися
267 Клавсник Бетаній; Романів Уляна
304 Яремко Василь 2
323 Белчер Авдрей
360 Тупицький Володимир
361 Павлишин Оленка
383 Гома Іван; Кінг Данило
489 Парзигнат Артур

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
38 Качурак Михайло
102 Баєр Діяна
120 Добош Меланя
151 Антонюк Тодд Христіян
153 Шуль Андрій
156 Косс Джанет
175 Кріль Василь; Кларк-Маслев Сусанна
183 Корал Йосиф
184 Коваль Олександер
221 Канус Ольга
241 Маланчин Тереза
274 Бортон Лавра, Давид; Заботський Маріянна, Павло, Франк
295 Кост Теодор
352 Картачак Давид, Донна Томас
364 Террій Іван
375 Радзібаба Юрій, Ірена
490 Романков Джонатан

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
220 Боднар Стефанія; Ґрохола Наталка 2, Степан; Ґулич Володимир; Ковалишин Андрій, Ліза; Кравчишин Джеймс; Куляс Ліля; Ланик Василь 2; Облер Данні; Стаюра Давн, Василь; Ясінський Олексій
341 Кудла Ірена
353 Гатала Лариса
368 Даріян Григорій, Михало; Ковальчик Христина
424 Стороженко Люба, Степан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
305 Масчок Роберт; Командер Синтія

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
22 Ґеорґасакі Джарод; Нелсон Брітней
123 Ковальський Йосиф, Христофор
191 Пюртель Марія; Шмєдшов Єлисавета
216 Ясінський Лонгин
231 Палая Гейтер М.
320 Козовий Марія
336 Пенгрин Марко
379 Болвін Річард, Синтія
445 Кохалик Володимир, Ярослав

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
3 Гатала Лариса
35 Ковалишин Андрій, Ліза; Боднар Стефанія; Ясінський Олексій; Ґрохола Наталка, Стефан, Христина; Облер Даній; Вовчик Куляс Ліля; Ґулич Володимир; Кравчишин Джеймс; Ланик Василь 2; Стаюра Давн, Василь
216 Стороженко Люба, Степан
239 Даріян Григорій, Михайло; Ковальчук Христина
349 Котенко Уляна, Кудла Ірена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Відд.:
112 Добрянський Матев
286 Балутанський Давид
362 Лукасевич Анна, Стефан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
5 Стахів Степан
22 Ґеорґасакіс Джасон, Юстин
38 Качурак Михайло
51 Дукупс Донна 2, Мішель 2, Микола 2, Роксана
63 Марцинек Джасон
120 Добош Меланія
156 Косс Джанет
168 Масловський Брант
175 Кріл Василь; Кларк-Маслев Сусанна
183 Корал Йосиф
221 Канус Ольга
241 Маланчин Тереза
242 Ґерлотт Єсика 2, Давид 2, Ніколя 2; Усаліс Антоній Гілярія
274 Бортон Давид, Лавра, Павло; Заботський Маріянна, Франк
295 Кост Теодор
352 Картачак Давид, Донна, Томас мол.; Террій Іван
375 Радзібаба Ірена, Юрій
407 Петрушенко Анна; Душній Матев

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
19 Голіят Петро
20 Гайдукевич Юрій
25 Хортик Роман
32 Зін Єлисавета
63 Карусо Віктор
75 Карпенко Олег
102 Корнило Ліза
137 Іґаш Степан
234 Балик Роберт
341 Лисий Дарія
353 Радиш Роман
360 Мосійчук Орест
377 Мулик Марта
318 Панчисін Василь
379 Піґотт Джонатан; Ярема Михайло
440 Хоростіл Надія
452 Солан Джасон
458 Онушко Андрій
465 Кравець Наталка
484 Смик Наталка

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
7 Гірко Джеферій
11 Кабо Варвара, Юрій
94 Джеймс Степан; МкКайн Стефан
102 Баєр Діяна
104 Каспер Давид; Тот Джеймс
120 Докманович Андрій; Вашин Люкі
151 Антонюк Тодд
153 Шуль Андрій
184 Коваль Олександра
259 Фоця Алан
274 Ющак Елена
276 Сисин Григорій
338 Моноський Михайло
352 Робертс Клавдія
364 Бруйнінг Донна
372 Головка Кевін
406 Чеколі Анна, Іван
407 Вернюк Юрко
490 Романков Джонатан

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Завойський Іван; Кохіс Кеннет
6 Морабіто Іван
12 Ґулич Євген, Степан
22 Ґеорґасакіс Джоді; Нельсон Томасетт (Сіск)
47 Престош Іван
56 Когут Віра
63 Смолік Василь
67 Троян Наталка О.
78 Кост Варвара
82 Константин Тамара 2
88 Гандзій Дам'ян, Нестор
94 Соколів Анатолій
127 Номадлій Елейн
128 Заболотний Пауланн
161 Мельник Анна
170 Гаврилюк Галина
200 Пригода Іван мол.
217 Христіно Роберт
231 Модерський Роберт; Сімпкісс Віктор III; Буквальтер Венді; Булейс Джакліна
234 Юрчак Анна
240 Кучинський Дуня
241 Пригода Шарон
245 Фурик Іван мол.
254 Ґерент Юлія
257 Кескі Зенон
269 Осціславська Анна, Данило
287 Ясінський Богдан
323 Білик Михайло
379 Чайковська Агнес, Богдан
484 Смик Наталка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
5 Тинан Варвара
14 Зукор Тереза
22 Івес Ліліяна (Опиханий)
25 Музичка Лариса, Ярослав •
86 Бардигула Богдан •
88 Ґайдич Леся
94 Ланрін Микола •
120 Зобаш Лавренс •
131 Ґоляш Теодор •
131 Кучан Володимир •
133 Чепурко Стефан •, Орися
170 Попович Данило •
220 Війтик Надія
221 Лепак Катерина
245 Єдлинська Ольга
254 Шмайла Марія
274 Забоцький Анна
277 Сітарз Марія
280 Ренда Катерина
295 Лозовий Йосиф •
325 Петрух Мельвін •
327 Керих Василь •
330 Бобак Катерина
338 Крітський Андрій •
340 Колубінський Василь, Надія
361 Василик Корнель; Гатфільд Анна
367 Король Михайло •
372 Діксон Альфред •
407 Душній Ігор •
422 Квітка Світлана
423 Цимбалістий Зірка, Павло•, Юрій •
435 Децкер Наталка
459 Бель Софія
467 Шеско Кей
498 Роїк Олександер; Солтис Стефан 2

ЧЛЕНЛИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
32 Ярмоленко Дмитро
168 Сідун Марія

220 Білущак Гаррі; Бурбан Петро •; Вовчик Богдан 2•, Ліля (Куляс), Люба; Віверіто Діяна; Ґойда Ольга; Ґулич Дмитро, Марія, Мирон •; Гавриш Василь 2•; Зелізко Анна, Карен, Марко •, Іван •, Павло •, Петро •; Кікцьо Михайло •, Теодор; Ключник Анна, Володимир, Долорес; Ковалишин Анна 2; Костечко Михайло •; Кравчишин Йозефіна, Михайло •, Петро, Стефанія; Куляс Ліля (Вовчук) 2, Мирон •; Матвійчин Ілько; Михович Уляна; Москалюк Петро; Мотлюк Василь •; Новак Ірена 2, Люба 2, Петро, Софія; Новицький Меланія; Пірко Гелена, Джаніна, Іван; Подоляк Володимир •; Погребний Іван мол. •; Пуцило Норман •; Якимів Алісія; Ясінський Дороті, Ольга; Юськів Марія 2, Юрій 2 •
239 Горацький Аскольд •, Галина, Юрій •
341 Кулла Лідія; Семенюк Ольга
370 Баволак Олександер •
424 Стороженко Олекса

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ)

Відд.:
112 Добрянський Матев •
286 Балутанський Давид •
362 Лукашевич Анна, Стефан •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
295 Коваль Михайло
385 Федорчук Анна
402 Тенюх Яким

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
12 Ґерент Володимир; Ковінко Володимир; Сачок Ганнелор
19 Галичин Стефанія
22 Івес Ліліяна
78 Пекович Стелла
83 Боді Бенді
88 Богачевський Христина
123 Ковальська Павля
163 Чичула Ольга
172 Логуш Юрій
204 Денисюк Олег
221 Левкус Юрій •; Олексюк Павло •; Свищук отець Ярослав •
230 Бевіляску Данило •
316 Рудий Йосиф •; Зенічі Іван •; Сміт Річард •
358 Возняк Андрій •, Роман; Колоніс Юлія; Процик Марія д-р, Юрій
445 Олійник отець Гаррі •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
32 Виничок Михайло
35 Білущак Гаррі; Бурбан **Петро •; Вовчик Богдан 2•** Люба, Ліля (Куляс); Віверіто Діяна; Ґойда Ольга; Ґулич Дмитро, Марія, Мирон •; Гавриш Василь 2; Залізко Анна Карен, Марко •, Іван •, Павло •, Петро •; Кікцьо Михайло •, Теодор; Ключник Анна, Володимир, Дольорес; Ковалишин Анна 2; Костечко Михайло; Кравчишин Йозефіна, Михайло •, Петро, Стефанія; Куляс Ліля (Вовчук) 2, Мирон •; Матвійчин Ілько; Михович Уляна; Москалюк Петро; Мотлюк Василь •; Новак Ірена 2, Люба 2, Петро, Софія; Новицька Меланія; Пірко Джаніна, Гелена, **Іван; Погребний Іван мол. •** Подоляк Володимир •; Пуцило Норман •; Юськів Марія 2, Юрій 2; Якимів Алісія; Ясінський Дороті, Ольга
89 Ярмоленко Дмитро
104 Сідун Марія
216 Стороженко Олекса
414 Баволак Олександер •
430 Горасцький Аскольд •, Галина, Юрій •
506 Кулла Лілія; Семенюк Ольга

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
5 Тинан Варвара
6 Рутковська Анна
22 Сіск Джулі (Ґеорґасакіс), Томасетт (Нелсон)
51 Дукупс Віра 2, Донна, Роксана
58 Гербовий Богдан •
83 Гомик Йосиф •
105 Чалус Марія 2, Теодор
109 Анготті Франк мол. •
120 Добош Лавренс •
131 Ґолаш Теодор; Куцан Володимир
158 Войтович Марта
170 Куций Ірена; Попович Данило•
177 Бекенбах Рудольф •
220 Війтик Надія
221 Кішка Емілія; Ласкус Збігнів •; Лепак Катерина
223 Пласкон Гелена
242 Юсаліс Сандра
245 Єдлинська Ольга
271 Костів Богдан •
274 Заботський Анна
280 Ренда Катерина
295 Лозовий Йосиф
316 Слупський Дмитро •
327 Кієрич Василь •
338 Критський Андрій •
340 Колюбінський Василь •, Надія
345 Лаврик Брендан; Тофей Ксеня
371 Мацьопа Елена 2.
372 Діксон Альфред •
407 Душний Ігор •
423 Цимбалістий Павло •, Юрій •
435 Децкер Наталка
459 Белл Софія; Данкевич Анна, Іван
467 Шеско Кей
489 Боднар Річард •
503 Воркун Іван •; Росляк Ярослав 2. •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
6 Сливка Оксана
8 Шурко Теодор •
20 Гайдукевич Лілія
39 Дадерко Петро; Шевчик Ярослав •
56 Ґуджіно Анетта
93 Коропей Олег •
106 Горак Василь
116 Осадча Роман •
128 Чарнецька Нансі
137 Ґотто Марґарита (Джінополі); Колодруб Марія
155 Іванишин Василь
165 Рублейтус Баверлій
194 Ільків Іван •
221 Чепіль Марія
235 Шумахер Елеонор
265 МкНеліс Ольга
270 Білас Микола •
275 Бридун Іван •
276 Решман Нора
281 Дворська Марія
316 Димкар Патриція
327 Кобланський Мирон •
367 Ґерула Томас •
379 Керичинський Леон •
422 Гаврас Анна
430 Іваськів Леон •
432 Горгота Маріян; Крузик Василь •
437 Стевенс Джеймс •
445 Козелко Семен •
451 Брук Джанет
462 Клун Роман •; Душко Андрій •
464 Повель Евгенія
484 Гнатів Володимир •
486 Зубрицька Віра; Спаркс Ольга

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Сливка Ірена; Оприско Орест
17 Бломстед Лілі; Гарбузюк Елисавета; Кузьмин Віра
25 Музичка Лариса, Ярослав
32 Шотурма Анна
39 Ґібсон Шарон; Кіянка Петро •
78 Дудаш Іван •
86 Бардигула Богдан •
88 Вовчук Володимир; Ґайдич Леся
94 Барнер Наталка (Івасюк); Лаврін Микола
115 Куняк Онуфрій•
127 Мазяр Ірена; Скора Луїза
153 Зубик Богдан
158 Небесний Лавренс •
161 Велоська Анна; Дюр Раймонд •; Пташник Володимир •; Сенко Мішель
220 Михайлишин Емілія; Мелінишин Гелена
223 Мацейко Анна
230 Сценна Карен
231 Лалюк Микола •
254 Шмайла Марія
277 Сітарч Марія
283 Пироганич Марія
316 Висоцький Іван •; Димкар Патриція
325 Гнейда Стефан •; Петрух Мельвін •
330 Бобак Катерина
331 Браго Анна
348 Волошин Елена
361 Василик Корнель; Гатфільд Анна
379 Чайковський Богдан •, Агнес
399 Ольшанський Михайло •
407 Голден Аріядна
414 Климук Анна
422 Квітка Світлана
445 Геврик Стефанія
481 Отчич Анна

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
206 Намака Луціля
460 Бобик Оля

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
15 Торнтон Петро •
341 Слобода Марія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
24 Томас Маріля
25 Лесюк Евгенія 2
39 Варіян Василь •; Індикі Юлія
50 Барнай Боніфет •
55 Чайковський Іван •
62 Кравтзель Олександер •
63 Зощак Марія
70 Заппі Петро •
81 Жук Олексій •
94 Малькович Наталка
96 Юга Роберт •
130 Думович Іван •
132 Пенкоські Марія
140 Маркович Микола
150 Чаплій Анна
142 Білоус Валерія
147 Ґорчан Анна
162 Косс Іван •
163 Білокур Параскевія
177 Вербінська Марія 3 (три)
182 Мацюпа Гаррі •
192 Сторожинська Юлія
194 Якимець Василь; Жук Іван •
200 Гимцюрак Софія
204 Мадей Анна
221 Тимець Іван •
222 Яцишин Антін; Голіян Лідія
230 Кріль Іван •
234 Рудницький Теодор •; Костела Олександра
237 Ковалик Анна
242 Яріс Пелагія
281 Кіценюк Теодор •
301 Чернявський Ролянда
317 Деманик Францис
333 Фетич Франк •
336 Перетятко Стефан; Рікло Іван 2 •
356 Грицьо Дмитро
361 Криса Нестор; Лопушняк Ольга; Томашовський Андрій •
371 Ярош д-р Іван
399 Шиб Йосиф •
408 Миськів Михайло
409 Руссін Марія 2.
414 Віргун Анна
422 Химич Микола
423 Панасюк Володимира 2.
432 Будурович Марія
465 Бішик Михайло •
476 Кашуба Стефан •

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
127 Новадлій Елена
133 Український Маркіян, Орест
162 Красіцька Ірена
231 Булейс Джакліна; Буквальтер Венді; Сімпкіс Віктор III
234 Юрчак Анна
269 Осціславський Анна, Данило
307 Слабий Микола
484 Смик Наталка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
1 Дудик Маріанна, Томас мол. •
25 Мельник Петро •

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
220 Барбан Петро •; Вовчик Ліля (Куляс); Віверіто Діяна; Ґулич Мирон •; Грицай Володимир •; Ковалишин Анна; Костечко Михайло •; Май Іванна; Новак Ірена, Люба; Якимів Алісія
239 Горасцький Аскольд •, Галина, Юрій •
341 Пилипів Іван •; Стефанів Михайло •; Таскій Любомир •

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІА:

Відд.:
25 Боржемський Лідія
147 Стасів Іван •
171 Далесандро Роберт •
221 Левкус Юрій •; Олесюк Павло •
248 Гейко Павло •
271 Берій Іван •
455 Баран Андрій •
472 Плешкевич Борис •
496 Клос Петро •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
35 Бурбан Петро •; Вовчик (Куляс) Ліля; Віверіто Діяна; Ґулич Мирон•; Грицай Володимир •; Ковалишин Анна; Костечко Михайло •; Май Іванна; Новак Ірена, Люба; Якимів Алісія
430 Горасцький Аскольд •, Галина, Юрій •
506 Пилипів Іван •; Стефанів Михайло •; Тацький Любомир •

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Кмета Ігор •
67 Стурбан Федір
94 Соколов Анатолій •; Хміль Василь
114 Босчко Юрко
125 Чорнобіль Люба
146 Паливода Василь •
166 Пречененко Раїса
170 Гаврилюк Галина
174 Палюх Дмитро •
194 Висоцький Ірена
214 Юрач Стефан
234 Юхневіцус Віра
336 Теслюк Михайло
349 Захарко Михайло •
399 Фостяк Богдан
414 Добош Евфремія
424 Ткачук Антін
432 Ґошуляк Осип
471 Романик Іван •

ЗІРКОЮ (•) ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ"

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ВПОЛУДНЕ 30-го ГРУДНЯ 1988 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1988 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заппатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1988 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДЛ	Разом
(Стан з 31 серпня 1988)	18,308	48,041	6,310	72,6[illegible]
Активні члени				
(Приріст у вересні 1988)				
Нові члени	36	40	12	88
Прийняті наново	25	68	3	96
Прийняті з перехідними листами	22	67	17	106
Зміни кляс забезпечення	2	3	—	5
Прийняті з Деп. Молоді	—	4	—	4
Разом	**85**	**182**	**32**	**299**
(Убуток у вересні 1988)				
Суспендовані	14	25	10	49
Відійшли з перех. листами	23	68	17	108
Зміни кляс забезпечення	2	3	—	5
Відійшли до дорослих	4	—	—	4
Померли	—	61	—	61
Вибрали гроші	42	54	—	96
Відійшли з вип. п. сум забезп.	21	39	—	60
Виплатили вповні вкладки забезпечення	24	50	—	74
Відійшли на част. випл. забезпечення	—	—	—	—
Відійшли на безпл. прод. забезпечення	—	2	—	2
Вигасла важність забезпечення	—	2	20	22
Разом	**130**	**304**	**47**	**481**
Члеми, які виплатили вкладки: (Приріст у вересні 1988)				
Виплачене забезпечення	24	50	—	74
На безпл. продовж. забезп.	9	22	—	31
Разом	**33**	**72**	**—**	**105**
(Убуток у вересні 1988)				
Померли	—	25	—	25
Вибрали готівку	19	23	—	42
Повернені в активні	—	9	—	9
Вигасло продовж. забезп.	5	5	—	10
Разом	**24**	**62**	**—**	**86**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця вересня 1988 р.	**18,272**	**47,929**	**6,295**	**72,496**

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з вересня 1988)

Кляса T16	139
Кляса P70	119

НОВІ КЛЯСИ

Кляса W	3
Кляса E18	2,336
Кляса E20	2,566
Кляса E65	297
Кляса P20	3,706
Кляса P65	139
Кляса TP65	1,263
Кляса T23	53
Кляса WSP	200
Кляса SP-E65	249
Разом	**11,070**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Старий рід	10
Кляса P70	50
Кляса T	578
Кляса W	9,088
Кляса P20	7,378
Кляса E20	6,761
Кляса E65	1,931
Кляса P65	968
Кляса DP60	128
Кляса DP65	712
Кляса SP-W	206
Кляса SP-E65	130
Кляса ADD	6,295
Кляса T10	408
Кляса T5	119
Кляса DT30	2
Кляса ART	13

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса W	[illegible]
Кляса P20	[illegible]
Кляса E20	[illegible]
Кляса P65	29
Кляса E65	66
Кляса E18	—
Разом	**35,622**

УВАГА

Яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті за місяць **вересень 1988-го року** як суспендовані, можуть бути **прийняті НАНОВО** в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Ге саме відноситься також до тих членів, які впродовж **вересня 1988**-го року взяли перехідні листи і ще досі не зголосилися до інших повноправних Відділів.

ВОЛОДИМИР СОХАН
головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1988 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатив
1	213.13
2	102.52
3*	2,400.60
5	1,388.03
6	118.38
8	930.50
9	130.48
10	65.41
11	57.36
12*	5,349.56
13	1,554.26
14	729.50
15	1,119.08
16	447.72
17	119.30
19	170.75
20	938.56
21	263.46
22	5,046.02
23	184.65
24	21.56
25	6,038.22
26	5.35
27	657.73
28	66.53
29	103.98
30	83.55
31	152.41
32	750.03
33	125.48
34	673.71
35	302.92
36	150.39
[illegible]	[illegible].87
38	196.37
[illegible]	,975.92
[illegible]	136.81
41	29.32
[illegible]	2,270.09
44	140.25
45	191.62
46*	198.71
[illegible]	1,063.60
[illegible]	652.94
[illegible]	228.24
[illegible]*	211.00
52*	311.26
53	[illegible]7.37
55	[illegible]9.02
[illegible]	,784.49
[illegible]	588.11
[illegible]	105.87
59	916.74
62	32.52
[illegible]	3,097.59
65	86.53
66	98.36
67	1,539.45
70	531.09
73	120.35
75	305.65
76	[illegible]65.07
78	[illegible]24.09
81	111.[illegible]
82	924.86
83*	2,179.32
86	1,448.71
[illegible]	37.07
[illegible]	1,765.34
[illegible]	91.79
[illegible]	19.97
[illegible]	344.94
[illegible]	5,030.27
95*	192.22
96	1,436.01
98	92.55
[illegible]	78.58
[illegible]	4.97
102	864.39
103*	264.28
104	136.86
105	178.04
106*	312.84
107	78.52
108	17.39
112	389.10
113	417.19
114	789.32
115*	324.39
116	506.48
119*	230.20
120*	796.55
121	359.02
122	102.06
123	476.71
124	66.59
126	1,618.59
127	869.96
128*	245.94
130	282.76
131*	383.47
132	126.59
133	721.21
134*	561.88
135*	21.42
136*	718.21
139*	150.95
140	36.75
141*	37.08
142	237.25
143	123.16
145	74.88
146*	2,847.82
147	988.94
149*	100.56
150*	464.67
151	3,007.06
153*	3,378.56

Відділ	Заплатив
154	313.62
156	409.46
157*	289.55
158	330.11
161	862.40
162	70.15
163	1,081.63
164	322.65
165	205.31
166	271.03
167	60.25
168	187.45
169	895.96
170	822.40
171*	1,362.46
172*	600.11
173	949.97
174	3,076.11
175	362.04
176	668.49
177	128.56
178	89.76
179	111.68
180	400.54
182	707.81
183	958.95
184	768.50
190	25.32
191*	413.55
192	219.60
193	8.00
194	1,050.00
200	1,067.46
203*	51.01
204	1,478.89
205	622.01
206	553.29
209	97.61
211	114.42
212	41.71
213*	229.95
214	344.94
216	1,016.95
217	93[illegible].70
218	11[illegible].60
219*	625.33
220	803.92
221	1,692.85
223	265.78
224	112.97
226*	522.11
230	1,570.90
231*	1,726.10
233*	1,133.09
234	396.58
235	200.25
236	329.22
237	546.51
238	401.66
239*	1,001.28
240	1,487.37
241	88.81
242	1,643.32
245	1,069.89
247	157[illegible]
248*	323.19
253	110.70
254	1,371.15
256	421.68
257*	2,038.13
258	6.08
259	390.35
261	399.79
264	67.78
265	18.70
266	893.51
267*	517.45
268	217.14
269	276.68
270	506.61
271	1,153.59
274*	120.23
276	986.11
277	1,553.72
280	61.15
281	322.41
282	120.37
283	447.65
285	550.86
286	213.66
287*	3,833.70
288	54.16
290	128.32
291	481.36
292	2,049.06
293	325.03
295	177.28
296	59.89
301	606.92
304	247.57
305*	819.12
306	123.23
307	533.84
309*	75.10
312	28.12
316	2,034.62
317	245.92
318	58.75
320	439.64
321	377.06
322	158.64
323	130.37
324	1,073.41
325	1,376.13
327*	3,597.91
328	330.01
330	3,104.69

Відділ	Заплатив
331	106.23
332	153.00
333	163.92
336	434.03
[illegible]	692.4[illegible]
338	126.14
339	332.03
340*	435.31
341	99.4[illegible]
343*	525.58
345	1,055.[illegible]
346	522.0[illegible]
347	939.11
348	581.81
349	1,620.57
350	408.59
352	400.05
353	876.87
354	228.33
355	253.09
356	508.00
358	[illegible]37.94
360*	[illegible]5.82
[illegible]*	470.75
364	623.79
367*	3,294.79
368	1,183.51
370	363.73
371	808.14
372	1,300.45
373	35.06
374*	230.78
375	974.39
376*	15.40
377	666.93
378	134.07
379*	3,554.65
380	4.44
381*	87.86
382	168.23
383	616.77
385	1,160.43
389	1[illegible]8.81
390	243.74
394	149.70
395*	42.05
401	286.11
402	274.39
403	116.21
406	329.49
408	36[illegible].82
409	20[illegible].96
412	114.54
413	45.97
414	1,315.43
415	101.95
416	74.08
418	116.81
419	11.66
421*	420.75
422*	1,995.69
423*	652.61
424	791.84
426	49.71
427*	960.61
429	18.60
430	450.82
433	53.15
434	783.78
437	648.26
438*	176.28
439	843.58
440*	1,078.31
441	295.42
442	248.63
443	18.41
444	641.72
445*	2,177.76
448	142.34
450	360.29
451*	356.36
452	465.11
454	321.62
455	364.76
456	203.51
457	555.20
459*	667.83
461	321.15
462	452.56
463	104.64
464	243.74
465	536.68
466	276.81
467	158.66
468	80.12
471	739.96
472	319.05
473	747.55
474	192.00
476	12.14
477	3.75
479*	102.63
481	290.64
484	688.50
487*	251.22
488	229.10
489	782.23
490	332.43
494	64.12
496	295.64
497	96.73
498	332.78
500	373.22
502	624.25
503	168.92
505*	339.42
506	6.04

Вкладки зібрані в усіх Клясах Життьового Забезпечення 220.422.70

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатив
1	4.35
5	6.50
6	22.00
8	40.40
[illegible]	11.00
14	25.20
16	50.45
20	18.40
22	61.20
25	15.20
27	9.55
30	1.75
32	19.05
34	13.00
37	12.50
44	6.55
46	52.60
47	65.80
[illegible]	28.00
[illegible]	15.20
[illegible]	19.50
[illegible]	5.50
59	34.75
66	13.20
70	45.30
76	21.40
78	16.65
81	2.25
82	37.30
83*	33.25
88	43.50
93	10.20
94	75.35
95	11.40
96	26.10
99	2.90
102	.85
105	14.80
106	37.00
108	.85
114	36.60
115	20.20
116	28.10
119	14.00
120*	12.60
121	2.20
124	1.60
127	28.20
130	6.50
131	16.90
133	14.45
142	2.25
146	49.50
147	86.40
149	11.00
151	6.50
153*	46.55
156	16.70
158	26.00
161	9.20
163	6.50
164	12.50
166	9.20
168	9.45

Відділ	Заплатив
170	26.60
171	9.80
172	8.10
173	25.70
174	90.95
175	11.00
180	17.50
183	43.60
200	13.00
206	6.50
209	13.20
214	14.25
217	18.30
218	6.30
219	13.55
220	.75
221	65.30
230	17.30
231*	14.50
233	127.65
235	8.30
237	17.50
238	8.30
239	31.40
240	74.70
242	37.75
245	15.25
247	.75
248*	5.10
253	2.95
254	9.20
257	7.80
259	6.50
261	42.00
266	74.30
267	11.00
268	14.00
269	6.50
270	10.40
271	18.45
277	.85
280	11.00
282	.85
283	19.50
287	66.70
291	11.00
292	43.80
295	12.20
307	9.20
320	12.85
325	11.00
327*	44.15
328	23.05
331	8.70
333	19.30
336	29.45
337	26.00
340	9.20
341	2.45
345	23.20
346	22.60
347	42.10
348	41.50
349	40.10

Відділ	Заплатив
350	3.20
353	30.30
355	11.00
360	53.85
361	4.25
367	43.80
368	31.40
371	11.85
372	14.80
375	4.80
377	4.80
378	8.15
383	6.50
385	49.05
394	11.00
395	11.00
401	9.20
402	10.05
406	8.30
408	3.20
409	14.00
412	22.00
415	4.80
416	5.70
418	22.00
419	2.90
421*	25.00
422*	28.65
423	8.30
424	14.45
426	23.20
427	23.75
430	36.75
434	22.20
437	32.25
439	9.80
440	42.70
441	14.80
442	9.20
443	3.20
444	14.85
445	74.20
448	35.20
450	14.00
451	13.00
452	17.50
454	19.50
456	6.70
459	.85
465	9.20
468	28.80
471	49.00
472	3.25
473	24.50
479	3.20
481	9.20
484	26.00
489	3.20
490	8.70
496	11.00
497	25.70
502	14.00
503	6.65
505	11.00

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 4,005.95

ПОСМЕРТНІ ВИПЛАТИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ, 1988

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
14	Марія Андреюк	500.00
16	Микола Козінчак	1,000.00
24	Марія Томас	1,000.00
33	Мільдрет Логай	166.66
33	Мільдрет Логай	166.66
39	Вільям Варян	2,000.00
47	Ольга Янович	500.00
47	Ольга Янович	500.00
49	Софія Година	300.00
50	Боніфат Барнай	500.00
55	Іван Чайківський	1,000.00
59	Марія Пелещук	1,000.00
62	Олександр Кретцуль	1,000.00
63	Марія Зошак	1,000.00
70	Петро Запле	1,000.00
81	Олександр Жук	500.00
94	Наталія Малькович	500.00
96	Роберт Юга	1,000.00
106	Катерина Клин	1,000.00
128	Д-р Ґастон Трігоз	3,000.00
141	Резі Рибій	500.00
158	Семен Ровдич	500.00
162	Іван Кос	1,000.00
172	Лука Ґураль	1,000.00
177	Марія Вербінська	500.00
177	Марія Вербінська	1,000.00
177	Марія Вербінська	500.00
182	Григорій Мацюпа	500.00
192	Юлія Сторожинська	500.00
192	Юлія Німа	500.00
194	Іван Жук	500.00
204	Осип Садницький	500.00
204	Василь Палідвор	2,000.00
204	Василь Палідвор	500.00
217	Яків Ельніс	250.00
217	Шарлоте Леонард	500.00
219	Вільям Слободин	500.00
221	Іван Тимець	1,000.00
221	Мирослав Лепак	1,000.00
222	Антон Яцишин	1,000.00
222	Мирослав Іванишин	500.00
230	Марія Піпа	500.00
234	Олександра Костеля	500.00
234	Теодор Рудницький	1,000.00
237	Марія Ґоральська	1,000.00
242	Пелагея Ярис	1,000.00
257	Михайло Гера	500.00
257	Наталія Березовська	500.00
257	Наталія Березовська	2,000.00
281	Теодор Кіценюк	2,000.00
281	Іван Кузюк	500.00
293	Степан Степанюк	500.00
320	Семен Михайлишин	500.00
323	Галина Варчаковська	1,000.00
328	Мирослав Іванишин	1,000.00
333	Франк Фетіш	1,000.00
336	Стефанія Базілюс	1,000.00
362	Михайло Завацький	1,000.00
367	Дмитро Мега	500.00
372	Катерина Дубей	500.00
375	Йосип Мохнач	1,000.00
402	Іван Данилів	500.00
402	Йосип Орловський	1,000.00
402	Марія Чорна	300.00
409	Марія Русин	500.00
409	Марія Русин	500.00
421	Берта Кучман	1,000.00
427	Микола Роґозінський	500.00
432	Якуб Шушкевич	500.00
432	Якуб Шушкевич	500.00
432	Стефанія Савчук	1,000.00
432	Йозефина Кіпийбіда	500.00
437	Зіна Шмиляр	1,000.00
445	Володимир Северенко	500.00
455	Степан Серафун	1,000.00
471	Осип Косаревич	500.00
471	Осип Косаревич	500.00
471	Осип Косарович	500.00
472	Теодор Ткачук	500.00
	Разом	61,183.32

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ ІЗ БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1988

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
5	Катерина Бринчак	50,00
5	Александра Л. Різник	100.00
5	Іван Різник	50.00
37	Юлія Віг	50.00
39	Антоніна Буско	50.00
39	Марія Гриник	50.00
39	Андрій Кудлік	50.00
63	Осип Едвард Васік	50.00
70	Наталія Арнольд	50.00
83	Марія Витіш	50.00
83	Петро С. Витіш	50.00
83	Остап Черепаха	50.00
83	Анастазія Черепаха	50.00
105	Джоен Ракочий	50.00
147	Марія Цар	50.00
147	Анастазія Гробовенська	50.00
147	Іван Цар	50.00
173	Михайло Дицьо	50.00
173	Василь Василишин	50.00
175	Галина Волинець	50.00
180	Осип Сис	50.00
200	Тереса Лянік	50.00
200	Ольга Кузьмин	50.00
221	Стефанія Куліш	50.00
221	Петро Такой	50.00
221	Анна Такой	50.00
280	Волтер Рубльовскі	50.00
287	Павло Бойчак	50.00
288	Волтер Заґвоскі	50.00
292	Роман Я. Кордуба	50.00
333	Володимир Боберський	50.00
333	Софія Дацей	50.00
336	Степан Перетятко	50.00
347	Галина Мудрий	50.00
352	Петро П. Брохет	50.00
368	Евгенія Остапюк	50.00;
379	Дмитро Кінащук	50.00
379	Параска Максимів	50.00
484	Володимира Ґнап	50.00
	Разом	2,000.00

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1988

Членські вкладки	$224,428.65
Прибутки книгарні і друкарні	119,970.84
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$362,271.32
Реальності в Керґонксоні, Н. Й.	148,396.00
Гіпотечних позичок	31,816.27
Членських позичок	2,635.54
Уділів	3,168.49
Банків	5,646.09
Разом	**$553,933.71**
Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$20,406.99
Податків від заморгеджованих реальностей	1,623.00
Премії шпитального забезпечення працівників	326.55
Кошти публікації „Свободи"	34,615.17
Загальних канцелярійних видатків	1,641.70
Поштових оплат	14.00
Стипендії	300.00
Разом	**$58,927.41**
Різні прибутки:	
Пожертви до Братського Фонду	$70.00
Зиск при продажі бондів	6,684.14
Премії за реасикурацію	73.00
Разом	**$6,827.14**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$57,813.86
Оплачено гіпотечних позичок	12,688.78
Сплачено членських позичок	10,167.40
Сплачено позичку УНКорп. Дому УНСоюзу	100,000.00
Разом	**$180,670.04**
Разом загальний прибуток на вересень 1988	**$1,144,757.79**

ВИДАТКИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1988

Виплати членам:	
Грошові звороти	$28.327.19
За дозрілі вивінувальні грамоти	51.500.00
Посмертні допомоги	61.183.32
Відсотки від посмертних допомог	81.56
Вкладки за дітей, яких родичі померли	144.53
Премії за реасикурацію	2,454.88
Повернені вкладки	697.74
Допомога з Фонду Братського	1,950.00
Разом	**$146.339.22**
Видатки:	
Канцелярії у Вашінґтоні	$8.386.66
Союзівки	165,068.11
Книгарні і друкарні	127.701.97
„Свобода" за орган	90,000.00
Організаційні видатки;	
Оголошення	$4.795.00
Лікарські бадання нових членів	230.15
Винагорода обласних організаторів	2,019.24
Винагорода Відділових організаторів	328.60
Кошти подорожей обласних організаторів	70.10
Разом	**$7.443.09**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$14.233.34
Платня працівників	52, 208.72
Премії за шпитальне забезпечення працівників	34.076.84
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	19,651.60
Разом	**$120.170.50**
Загальні адміністративні видатки:	
Книжки і друки	119.00
Банкові оплати	43.50
Загальні канцелярійні видатки	3.471.29
Оплати до асекураційних урядів	4,288.15
Кошти канадської канцелярії	158.71
Поштові оплати	1,227.00
Кошти друків і приборів	3.378.51
Обслуга машин	262.61
Кошти телефону	836.39
Загальні кошти подорожей	4.428.50
Разом	**$18.213.66**
Різні видатки:	
Кошти українських публікацій	7.500.00
Дотації	3.250.00
Спортова акція	653.48
Кошти компютеризації	3,000.00
Виплати Відділу Братської Діяльности	13.45
Відсотки від закуплених бондів	4,193.15
Разом	**$18,610.08**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$147,750.00
Уділено гіпотечні позички	113,000.00
Закуплено уділи	3,168.49
Уділено позички на підклад грамот	5,155.54
Капітальний ремонт на Союзівці	5,633.41
Разом	**$274.707.44**
Видатки за вересень 1988	**$976.640.73**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ: ФОНДИ	
Готівка	$1,349,301.06	Забезпеченевий	$60.512.547.12
Бонди	46,667,520.79	Акцидентовий	1,656,371.28
Уділи	1,292,442.27	Братський	(35,195.76)
Гіпотечні позички	5,079,795.59	Сирітський	379,635.31
Позички на грамоти	651,650.32	Захисту	(49,856.57)
Реальності	1,239,794.35	Наглої потреби	73,358.04
Друкарські і електронічні машини	326,804.00		
Позичка для Корпорації Дому УНС	5.825,000.00		
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04		
Разом	**$62,536,859.42**	**Разом**	**$62,536,859.42**

УКРАЇНЦІ! НАШОЮ МЕТОЮ Є ЗАБЕЗПЕЧИТИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ І УКРАЇНКУ, ЯКІ ЖИВУТЬ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ!

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1988 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ВЕРЕСНІ 1988 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у вересні	Сума забезпечення	АДД	СП	Відділ Разом 1988р.
	Округа АЛЛЕНТАВН					
47	Анна Гарас	1	120,000			6
	Округа БАЛТІМОР					
15	О. Зинюк	1	10,000			11
	Округа БОСТОН					
307	Д. Ґалонжка	1	5,000	1		8
	Округа БОФФАЛО					
127	Марія Гаравус	2	15,000	1		6
304	Марія Гнатик	2	13,000			2
360	З. Боднарський	1	2,000		1	15
		5	**30,000**	**1**	**1**	
	Округа ЧІКАҐО					
22	Гелен Олек Скот	6	30,000		6	23
379	В. Семків	2	6,000			10
		8	**36,000**		**6**	
	Округа КЛІВЛЕНД					
112	Марія Капраль	1	3,000			4
240	Б. Семків	1	1,000			5
		2	**4,000**			
	Округа ДІТРОЙТ					
82	О. Марущак	4	20,000			5
94	Р. Татарський	1	1,000			7
		5	**21,000**			
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
70	М. Шеремета	3	30,000			6
170	Галина Гаврилюк	1	1,000			6
287	Данута Ясінська	2	20,000			2
		6	**51,000**			
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
12	Е. Ґулич	2	30,000		2	3
67	М. Троян	1	3,000			1
254	В. Романишин	1	4,000			1
		4	**37,000**		**2**	
	Округа НЮАРК					
133	Я. Леськів	2	10,000	2		4
234	М. Хитра	2	8,000	1		4
		4	**18,000**			
	Округа НЮ ЙОРК					
5	В. Левенець	2	6,000		2	3
6	М. Ґаланич	1	10,000			1
184	Б. Ластовецький	1	5,000			1
200	І. Пригода	1	100,000			8
267	І.О. Флис	1	3,000			1
361	Р. Павлишин	1	10,000		1	3
489	М. Шпетко	1	10,000			3
		8	**144,000**		**3**	
	Округа ПЕРТ АМБОЙ					
168	І. Бабин	1	3,000			3
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
128	В. Горбовий	1	3,000			2
162	Д. Федорійчук	1	5,000	1		1
231	В. Пастушок	15	81,000	3	8	37
245	М. Мартиненко	1	5,000			7
269	Христина Ґербеґи	4	14,000	2	2	8
383	Й. Хома	2	6,000			9
		24	**114,000**	**6**	**10**	
	Округа ПІТТСБУРҐ					
53	Д. Головатий	1	2,000		1	6
56	П. Когут	1	5,000		1	9
63	Д. Марцінек	1	20,000			26
161	І. Тиро	1	3,000			6
		4	**30,000**		**2**	
	Округа РОЧЕСТЕР					
217	С. Приймак	1	3,000			18
	Округа ШАМОКІН					
78	Марія Петрунцьо	1	3,000			3
	Округа СИРАКЮЗИ-ЮТИКА					
484	В. Запаранюк	2	15,000	1		5

Ч.В.	Організатор	Придбав у липні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом 1988р.
	Округа ТРОЙ					
88	Стефанія Гаврилюк	2	6,000			6
	Округа ВИЛКС-БЕРІ					
169	В. Стефурин	2	10,000		1	6
	Округа ВУНСАКЕТ					
241	Дженет Барделл	1	5,000			1
	Округа ЦЕНТРАЛЬНА					
323	М. Білик	2	15,000			3
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ					
3	Л. Старух	2	25,000			21
257	П. Сильчак	1	3,000			4
		3	**28,000**			

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ВЕРЕСНІ 1988 РОКУ

П.Ч.	Округа/осідок	Придбано членів: Число Відділів	у вересні	Разом	Забезпечення на суму: у вересні	Разом	АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВАНІЇ						
1.	Філядельфія	40	24	123	114,000	670,000	19
2.	Піттсбург	18	4	81	30,000	435,000	3
3.	Шамокін	17	1	40	3,000	329,000	1
4.	Алентавн	13	1	22	120,000	217,000	—
5.	Скрентон	5	—	—	—	—	—
6.	Вілкс Бери	7	2	14	10,000	73,000	—
	Разом	**100**	**32**	**280**	**277,000**	**1,724,000**	**23**
	Округи МЕРИЛЕНДУ						
	Балтімор	8	1	19	10,000	159,000	1
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	8	40	144,000	377,000	3
2.	Сиракюзи-Ютика	13	2	10	15,000	47,000	1
3.	Рочестер	11	1	37	3,000	180,000	4
4.	Трой	8	2	22	6,000	131,000	2
5	Боффало	6	5	32	30,000	114,000	6
	Разом	**68**	**18**	**141**	**198,000**	**849,000**	**16**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	18	4	24	18,000	107,000	4
2.	Джерзі Ситі	10	6	19	51,000	216,000	1
3.	Перт Амбой	12	1	18	3,000	82,000	2
4.	Пассейк	4	—	4	—	208,000	—
	Разом	**44**	**11**	**65**	**72,000**	**613,000**	**7**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО						
1.	Чікаго, Ілл.	30	8	70	36,000	394,000	6
2.	Детройт, Миш.	20	5	77	21,000	510,000	10
3.	Клівленд, Огайо	19	2	10	4,000	72,000	—
4.	Янгставн, Огайо	7	—	17	—	97,000	—
	Разом	**76**	**15**	**174**	**61,000**	**1,073,00**	**16**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	4	37	37,000	184,000	8
2.	Бостон, Масс.	5	1	13	5,000	165,000	2
3.	Вунсакет, Р. Ай.	6	1	12	5,000	120,000	—
	Разом	**25**	**6**	**62**	**47,000**	**469,000**	**10**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	2	8	15,000	32,000	—
2.	Мінneaполіс, Мін.	6	—	1	—	10,000	—
3.	Ст. Луїс, Мо.	3	—	—	—	—	—
	Разом	**15**	**2**	**9**	**15,000**	**42,000**	—
	Необ'єднані Відділи в Америці	20	3	37	28,000	806,000	1
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	20	—	15	—	91,000	—
2.	Монтреаль, Квеб.	7	—	20	—	86,000	5
3.	Ніягара, Онт.	10	—	16	—	118,000	3
4.	Захід Канади	14	—	6	—	33,000	—
	Разом	**51**	—	**57**	—	**328,000**	**8**
	Загальна сума	**407**	**88**	**844**	**708,000**	**6,063.000**	**82**

ФБІ ПРИСТУПИЛО ДО розслідування загадкових обставин, зв'язаних зі смертю чотирьох співробітників румунської редакції радіостанції „Вільна Европа". За минулі шість років ці четверо померли від пістряка. Кожний з покійних за кілька місяців до смерти дістав погрозливі листи від румунської контррозвідки. Останній з загиблих, який помер у листопаді від злоякісної пухлини у мозку, дістав попередження з забороною передавати в етер уривки з книжки „Червоні горизонти", написані колишнім генералом румунської секретної служби Іоном Пачепою, який втік на Захід у 1978 році.

Урочисте відкриття Центру українського православ'я у Канберрі

Архиєпископ Володимир виголошує проповідь біля пам'ятника 1000-ліття у Канберрі.

Щоб краще відзначити ювілей Тисячоліття удержавлення Христової Церкви на Україні, українське громадянство в Австралії, а зокрема вірні УАПЦ не лише Австралії, але й Нової Зеляндії заманіфестували свою українську національно-громадську гідність, воздвигнувши Центр УАПЦ в столичному місті Австралії Канберрі.

Ювілейні дні в Канберрі відбулися 20-23-го жовтня, на які прибули численні громадяни зі всіх стейтів та Нової Зеляндії. Вони були днями душевного піднесення та національної гордости. А це тому, що наполегливі старання поодиноких громад увінчалися успіхом.

У престижевій околиці столиці, на просторій площі, подарованій федеральним урядом, при повній співпраці українських православних громад та підтримці всього українського суспільства, воздвигнено крім храму св. Миколая, оригінальні своєю українською архітектурою резиденцію правлячого єпископа, яким тут є Архиєпископ Володимир, та маєстатично-стилевого, у формі Свято-Софійської дзвіничної вежі у Києві, пам'ятника Тисячоліттю Хрищення України, на зовнішніх стінах якого красуються мистецькі мозаїки наших визначних будівничих української церкви на чолі з Володимиром Великим та Митрополитом Василем Липківським. Усі споруди на чолі з просторою резиденцією єпископа своїм внутрішнім устаткуванням свідчать про мистецько-гармонійну фаховість тих осіб, які це плянували та виконували. Щоб краще відчути хвилини цих небуденних святкових днів, ми долучилися до 80-особової групи наших аделяїдських громадян, щоб разом з ними автобусом вирушити вранці та насолоджуватися зеленими безмежними просторами Південної Австралії, Вікторії, Нової Південної Валії, а це тому, що в цю пору року тут весна і ще не наспіла літня горяч. Склад нашої групи був немовби одна родина. Співали пісні, обмінювалися дружніми жартами та оповіданнями і тим скорочували нашу 15-годинну подорож. Щодекілька годин автобус зупинявся і подорожні мали нагоду відпружити м'язи, а також дещо перекусити чи випити кави.

Прибувши до Канберри у вечірні години, ми особисто були захоплені містом, а зокрема його парками, будівлями та дуже широкими алеями, бульварами. Усі ми спали у своїй готелях в цю ніч „сном блаженним". Вранці, а це була субота, ми дещо були розчаровані, бо падав дощ. А це тому, що Канберра є побудована в гористій місцевості недалеко від Південних Альп, і тому погода ту є більше схожа на европейську, що свідчать породи европейських дерев та інших родів рослинності. Цей день ми мали нагоду оглянути місто з його новим парляментом, який завдячує свій унікальний стиль американському архітектові, інші споруди включно зі штучно створеним мальовничим озером. Воєнний музей є тут справді одним з найкращих та найбагатших музеїв цього роду у світі, а особливо славний своїми „діорамами", які так майстерно віддзеркалюють участь австрійських вояків у великих чи менших війнах включно з війною у В'єтнамі. Після полудня був соняшний день і ми мали нагоду оглянути ту частину Канберри, де розташовані чужі амбасади. Безумовно, що найбільшою своїми будівлями та загальною площою є американська амбасада.

Під час посвячення та відкриття Центру українського православ'я.

Проїжджали ми також біля совєтської амбасади та дізналися, що її огорожу було зруйновану українськими демонстрантами, і сьогодні вона є лише обгоджена огорожою з дроту. Інші амбасади були збудовані архітектурними стилями своїх країн та своїх культур і творили цікаву мозаїку, а подекуди і екзотику.

Після зустрічі біля храму св. Миколая та обіднього відпочинку, ми автобусом прибули до просторої авдиторії „байсентініел комюніті сентер" в Квінбієн у Новій Південній Валії, де відбувся ювілейний концерт, участь в якому взяли хори українських православних громад окремо та об'єднано, під диригентурами Петра Деряжного, Андрія Ситника та Фіоніли Габелко.

Танок „В честь Тисячоліття" виконав балет „Веселка" зі Сіднею під керівництвом хореографа Н. Тиравської. Соліст з Аделяїди Анатоль Вебстер виконав „Гетьмани", слова Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, та „Стоїть явір над водою", обр. Чишки. Деклямацію „З глибини віків" виконала її авторка Клавдія Рошко. Виступили також зі своїми репертуарами ансамбл[illegible] „Бандура", школа банд[illegible]ристів „Ластівка" під кермою Е. Кульчицького, а також другий виступ балетної групи „Веселка" з барвистим своїм виконанням танку „Козацька сюїта"

Концерт був ба[illegible] своїм репертуаром [illegible] був гідним урочистих с[illegible]кувань. На другий день, в неділю, 23-го жовтня, о 9:30 ранку відбулася урочиста Архиєрейська Служба Божа, яку відправив у співучасті духовенства Владика Володимир, після якої торжественно з хоругвами многолюдною процесією вийшовши з храму та після „хресних обходів" посвячено пам'ятник Тисячоліттю Хрищення України. Святочну проповідь, повну щирого українського змісту в цей день виголосив Владика Володимир. Відчувалися в ті дні хвилини всеукраїнської єдности та дружби. Під час святкувань була відкрита в новоспорудженім Центрі при храмі св. Миколая багата мистецька виставка, якої керівником був Ю. Голобродський та Сестрицтво УАПЦ.

Ювілейні святкування у Канберрі закінчено ювілейним обідом, який відбувся в просторій залі Сербського клюбу. Голова ювілейного Комітету д-р М. Чигрин привітав гостей, після чого святочне слово виголосив Владика Володимир. Під час привітань присутніх вітав з цією світлою нагодою і автор цього репортажу.

Під час обіду були також мистецькі виступи, до яких входили фортепіянові сольо Тані та Віри Хоменко, а також музичного репертуару ансамблю „Бандура". Спорудження Центру УАПЦ у Канберрі, який подекуди являється „маленьким Бавнд Бруком" в Австралії повинні привітати всі українці у світі. А це тому, що цей Центр є не лише осідком правлячого єпископа УАПЦ в Австралії і Новій Зеляндії, але передовсім це віддзеркалення української високої культури та душі народу нашого. В центрі столиці Австралії сьогодні є „частинка України", і всі ті хто там знаходяться та прибудуть зі всіх країн світу, які ніколи не мали змоги пізнати нашу душу і нашу культуру, впізнають її у Центрі УАПЦ, який є нашою духовною та історично-культурною амбасадою, на славу народу нашого і України.

Д-р Святополк Шумський

У Вашінґтоні...

(Закінчення зі стор. 1)

лярацію прав людини та Статутні принципи УГС.

Я міг би продовжувати перелік випадків порушення прав людини, проте обмежусь лише названими епізодами.

Я хочу сказати: добре, дуже добре, що американський народ і американський Уряд так зустрічають сьогодні Ґорбачова. Дуже добре, що між СССР і ЗСА наступив новий детант. Але я закликаю ніколи не забувати, що там продовжують страждати борці за свободу. Для них там, як і для мене, і для всіх дисидентів, Америка завжди була надією і оплотом свободи. Ми завжди сподівалися на її захист і віримо, що вона не забуде нікого із скривджених".

Після доповідей асистенти державного секретаря Вілліямсон і Шифтер відповідали на чисельні запитання авдиторії. Питань було багато і американські урядовці охоче на них відповідали, але конференцію треба було припиняти, бо більша частина її учасників поспішала до Білого Дому на урочисту церемонію підписання проклямації з нагоди Дня Прав Людини.

Роналд Реґен, який за вісім років свого президентства доказав свою відданість принципам, проголошеним Універсальною деклярацією прав людини 40 років тому, прочитав присутнім текст проклямації і під бурхливі оплески присутніх підписав її.

Попри заяву Ґорбачова про відсутність в СССР політв'язнів, Реґен закликав звільнити всіх політв'язнів, назвавши при цьому поіменно двох членів УГС, як перебувають в засланні — Левка Лук'яненка і Миколу Матусевича. Бурхливими оплесками зустріли присутні побажання, щоб права людини шанували не лише 10-го грудня, у визначений для цього день, а постійно, протягом цілого року. А тимчасом у ЗСА проголошено для відзначення 40-ої річниці Універсальної деклярації — Тиждень Прав Людини.

ВИСТАВКА У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Як уже інформовано, тут в Музею ім. Ч. Самнера, 1201 17-та вул. П. З., проходить виставка української мисткині Тані Осадци з Ґлен Спей, Н.Й. Виставка триватиме до 26-го січня 1989 року, її можна оглядати від понеділка до суботи від год. 9-ої до 5-ої по полудні. Виставка включає тільки кілька образів, які показувались два роки тому в Києві, Львові, Тернополі і Бережанах, бо більшість з них залишилась там в музеях. Виставка у Вашінґтоні включає картини, намальовані вже після поїздки мисткині в Україну.

Ще про...

(Закінчення зі ст. 2)

ня сопранової партії в „Deutche Requiem" Брамса під диригуванням Дейвида Штерна (сина скрипаля) Єйлською симфонічною оркестрою вона отримала першорядну критику. До речі Віра є частим гостем у Єйль Бах хорі. Віра Черни є вповні професійна, а не початкуюча співачка, а коли говориться про дебют, то варто було потрудитися цього літа до нашого Гантеру та послухати її знаменитого речиталю.

Ми потребуємо таких молодих талантів, як Віра і якщо не зуміємо створити відповідний ґрунт і атмосферу, то відійдуть вони від нас назавжди і будуть користуватись ними чужинці. Ню Гейвен гордий з Віри!

Юрій Цибрівський

Вудбридж, Конн.

У СТОЛИЦІ БОЛІВІЇ, ЛЯ ПАЗ, поліція знайшла тіло замордованого перуанського дипломата, морського аташе при амбасаді Перу, Хуана Веґа Льона. Як пізніше повідомили поліцію свідки, дипломата застрелила жінка на одній з центральних вулиць столиці і залишила на його тілі записку, у якій сказано, що згаданого дипломата засудив на смертну кару „Народний революційний рух". За які провини був застрелений Льона у записці не сказано. Амбасада Перу в Болівії не знає нічого про [illegible] такої „революційної" організації.

ЗГІДНО З ПРИБЛИЗНИМИ підрахунками [illegible] спеціялістів, війна Ірану з Іраком, яка тривала вісім років, обійшлася обом державам у фантастичну суму — 220 більйонів долярів. В цю суму включені втрати, понесені Іраном і Іраком в результаті різкого зменшення експорту нафти. Ірак недобрав за роки війни 90 більйонів, Іран — 30 біл. Решту пішло на купівлю зброї і боєприпасів. До початку війни валютні резерви Іраку перевищували 20 біл. дол. Нині режим Саддама Гусейна винен закордонним фірмам 65 біл. дол. Основна частина зброї за роки війни надходила в Ірак з Франції і Совєтського С[illegible]

Діяльність Фундації УВУ

Уп[illegible] Фундації УВУ: 1-ий ряд зліва: Ярослав Моцюк, ка[illegible] Оксана Луцька, пресова реф.; Петро Ґой, голова; [illegible]ль Лучків, 1-ий заступник голови; 2-ий ряд зліва: Іван Буртик, член; Леся Ґой, працівник бюра; Ліда Чорна, референт молоді; Петро Матіяшек; голова ком. Монте Кассіно.

Ідучи слідами світлих прикладів наших предків, українських князів, бояр, гетьманів, козацької старшини та міщанства в минулому, що розуміли вагу української науки та щедро допомагали школам, бурсам, братствам, друкарській справі, Києвомогилянській академії та іншим освітнім центрам, створено в 1975 році Фундацію Українського Вільного Університету з подібними цілями і завданням — допомоги вільній українській науці.

Ціллю створеної Фундації є моральна та, зокрема, фінансова допомога унікальному у вільному світі Українському Вільному Університетові, що його осідок у Мюнхені, Західня Німеччина. Науково-виховна праця УВУ впродовж 66 років існування широковідома українській діяспорі, яка особливу увагу приділює вихованню молодих українських кадрів, вивченню і поглибленню всіх ділянок українознавства та видавничій, науковій і перекладацькій праці. Для успішного проведення тих важливих завдань, безумовно, потрібна фінансова поміч.

Вступаючи у тринадцятий рік свого існування, Фундація рада познайомити українську громаду, численних жертводавців, меценатів про свою діяльність, зокрема в минулому, 1987 році. Завдяки щедрій підтримці української громади, Фундація приділила 154 стипендії для студентів, під час літнього семестру в УВУ, які прибули з 14 країн українського поселення. Для біженців-українців з Польщі фінансувала курси англійської мови і українознавства; академічний курс „Порівняльний фолкльор і українські народні пісні". Зорганізувала сьому з черги студійну поїздку „Стежками батьків по Европі" — де успішно проведено Український день у Мюнхені, Відні, Римі, Парижу і Люрді. Відвідано цвинтар поляглих вояків українців під Монте Кассіно, де при чині оо. Бенедиктинів створено Постійний Фонд Молитов на поминальні Богослужения й Панахиди за душі впавших вояків-українців.

При Фундації УВУ студентські комітети „Дахав" і „Монте Кассіоно", які продовжують акцію збирання матеріялів про українські жертви у Другій світовій війні.

З нагоди Тисячоліття Хрищення України відбуто наукову конференцію і протягом трьох семестрів з коледжом у Пассейку серію викладів „Християнство і його вплив на розвиток української культури". Викладачами були проф. д-р Дмитро Боднарчук і д-р Василь Лучків. Видано при співпраці Наталії Андрусів „Ювілейний історичний стінний календар в Тисячоліття Хрищення Руси-України" з кольоровими ілюстраціями покійного мистця Петра Андрусева. Візуальні й звукові касети (відео тейпс) для шкіл українознавства; двома кольоровими карточками з життя блаженної Едіґни, правнучки св. Володимира Великого, похованої в баварському селі Пух, неначе несподіваним подарунком Тисячоліття, започатковано серію кольорових карточок „Українці в діяспорі", і заплями видати збірник про діяльність Фундації УВУ, зокрема студентських комітетів.

Студенти, учасники поїздок „Стежками батьків по Европі", відбули успішну вечірку спогадів про минулу студійну програму.

Відрадне явище помітне серед частини української студіюючої молоді, яка виявляє зацікавлення й розуміння завдань праці Фундації УВУ.

З наведеного перегляду діяльности Фундації УВУ в минулому році та дальшої праці для добра і користі української науки — українська громада в діяспорі, жертводавці можуть сміло глядіти в майбутнє, бо їхній „Петрів гріш" повернеться сторицею у виді молодих українських сил, що стануть запорукою нашого національного росту в майбутньому.

О. Луцька

Закінчення ювілейних святкувань у Денвері

Метою попередніх святкувань ювілею 1000-ліття, що відбувались у Денвері цього року, було зпопуляризувати українську справу в стейтовому і міському урядах та серед впливових американських чинників і тому всі імпрези велися англійською мовою. Натомість закінчення ювілейних святкувань відбулися виключно для наших людей українською мовою. Ми в Колорадо горді, що маємо кількох українців, які є професорами в університетах, тому намагання ювілейного Комітету було запросити їх до праці в громаді і це їм вдалося.

У Денвері нема багато українців і нема також багато мистців, а фінансово неспроможні спроваджувати позамісцевих прелеґентів чи мистців українців із уже виробленою славою, тому ми користаємо із мистецьких сил, які є на нашому терені і ми їм вдячні, що безкоштовно виступають на сцені. Побачивши видрукувану програму святкувань, яка справді дуже гарно виготовлена, а в ній аж 13 точок, в тому 4 доповіді, мимоволі прийшло на думку, що на цій імпрезі не буде багато людей, а ті що прийдуть, не витримають до кінця вислухати усі доповіді, бо доповіді були дуже цікаві і короткі, тому всі їх уважно слухали.

Ювілейні святкування відбулися в неділю, 20-го листопада, в просторій авдиторії школи Смедлей, з великою програмою та добірною публікою. Святочну імпрезу відкрила голова Громадського Комітету Н. Виннич і попросила до молитви о. протоєрея Володимира Ситниченка, настоятеля української православної церкви Св. Покрови в Денвері. Отець прот. Ситниченко промовив молитву, яку 1000 років тому виголосив над Дніпром сам князь Руси-України св. Володимир Великий.

Доповідь на тему „Святе Письмо — основа філософічної творчости Г. Сковороди" виголосив о. д-р Павло Баб'як. Прелеґент розповів біографію Григорія Сковороди та про його мандрівку до інших держав, про його філософічні роздуми і міркування, які він залишив у своїх творах. Г. Сковорода був дослідником Святого Письма. Коли повернувся на Україну, писав і навчав. Згадав про те, що філософ Сковорода був також добрим співаком, музиком і творцем музичних текстів і до них опрацьовував мелодії, а всі ці релігійні пісні були розповсюджені по цілій Україні. Відтак слідувала деклямація „На Тисячоліття Християнства" Світлани Кузьменко, яку виголосили учні „Рідної Школи" Валя Бареро, Стефа Громик і Леся Хома. „Танець з хусткою", хореографія А. Мосійчук, виконала танцювальна група „Мальви" у складі: Надя Бареро, Настуня Беймук, Люба Громик, Олена Одежинська, Наталка Олексюк і Надя Хома. Супровід на акордіоні — Р. Томасик. Танцюристки вміло виконали свою ролю і були нагороджені рясними оплесками.

Доповідь „Релігія в поезії" виголосив д-р Євген Петрівський. Прелеґент цитував деякі уривки з релігійних творів, які були добре підібрані до теми святкувань.

Деклямацію „Хрещення Володимира Великого" О. Олеся виголосила М. Кротюк, яка має гарну дикцію і вміє передати поезії до найменших тонкостей.

Український танок виконали учні „Рідної Школи" Леся Хома і Стефа Громик, а скрипкове сольо виконала Соня Желем.

Доповідь „Тисячоліття, а що далі?" виголосив д-р Іван Овечко. Він дуже критично висловився до наших святкувань. Сказав, що треба, щоб ми самі себе запитали, чого саме ми очікували від тих святкувань і що ми осягнули. Головним завданням з нагоди 1000-ліття було донести до уваги чужого світу незаперечний факт, що це наше, українське, а не російське, Київське, а не Московське Тисячоліття. Мусимо признати, що на тому відтинку зроблено дуже мало. Факт є — ми робили, що могли. Відомо, що нелегко нам дістатися до телевізії, радіо і преси. На його думку, треба було подати до преси дуже коротку статтю у формі платних оголошень і тоді про наш ювілей знали б сотки тисяч, а між ними і визначні історики. Великий бенкет у великому готелі ніби мав бути одним із засобів тлумачення про наше Тисячоліття, але чужинців було так мало (всього кілька осіб за президіяльним столом), що головна доповідь про тисячоліття могла бути по-українському, а не по-англійському. А що зроблено на українському ґрунті в Колорадо для зближення української православної і католицької церков? Також нічого, ба навіть на запрошено українського православного священика для відправи спільної Літургії з нагоди Тисячоліття Хрищення, що відбулося в римо-католицькій катедрі у Денвері.

У мистецькій програмі виступили ще бандуристки — Оксана Мошинська і Бетті Желем, які виконали „Думу про Бондарівну" і інші народні мелодії.

Відспіванням українського гимну закінчено цю вдалу і незабутню імпрезу.

Е. К.

Дітройт попрощав о. В. Панчука

Отець Вернард Панчук

Із роздвоєними почуваннями сходилися увечорі 4-го листопада понад 600 українців до Українського Культурного Центру, щоб ще раз побачити свого довголітнього пароха і попрощати його на новий шлях його життя.

Ці почування суму і радости виявилися вже у перших словах голови бенкетового комітету Ярослава Дужого, коли він заявив, що всі ми радіємо з високих призначень нашого пароха, який по 18 роках праці в Дітройті став протоіґуменом чину святого Василія Великого в Америці. Сумуємо, бо свідомі того, якого священика ми тратимо.

Далі вечером провадив д-р Павло Джуль, якого характеристику особи і праці о. Вернарда подаємо в цілості:

„Вісімнадцять років — це майже четвертина людського життя. 18 років — це майже одне покоління людського роду. 18 років жив і працював серед нас о. протоіґумен Вернард Панчук, ЧСВВ.

Він був нашою совістю, нашим духовним опікуном і учителем наших дітей. Він повністю присвятив себе нашій церкві, нашій громаді, а в першій мірі нашим парафіяльним школам. Він знав, що молодь — це майбутнє нації та що тільки вона зможе зберегти нашу національну ідентичність.

Його знали і шанували владики і парохи усіх сусідніх католицьких і православних церков. Ми гордилися ним, бо він нас гідно репрезентував.

Однак прийшов час, коли його покликали служити не тільки нам, але цілій українській громаді в Америці.

Ми зібралися тут, щоб подякувати йому за тих 18 літ, які він віддав для нас і побажати всіх Божих ласк на його новому місійному пості. Ми не є дуже охочі прощатися з ним, бо віримо, що він буде нас часто відвідувати, про нас дбати і згадувати у своїх молитвах".

Тож зрозуміло було, що перші дякували йому наші діти початкової та середньої шкіл за його працю і опіку. Із щирістю чистих діточих сердець Наталка Тарнавська та Марко Лісовський подякували йому зворушливими словами. Учні середньої школи Наталка Липецька, Ліда Юзич, Роман Куропась, Крис Портальський і Марко Стефанюк попрощали о. Вернарда коломийкою власного укладу.

Голова церковного комітету Зенон Василькевич дякував за довгі роки гармонійної обопільної співпраці, яка була наслідком готовости отця все вислухати другу сторону та дійти до порозуміння.

Новий парох церкви св. Йосафата, о. Христофор Войтина піддав ґрунтовній аналізі прикмети доброго священика, доказуючи, що вони власне були основою успішної праці о. Вернарда.

З черги голови батьківських комітетів Ігор Іваницький та Андрій Дужий дякували за опіку над молоддю.

Загально відомим і належно оцінюваним було щире, християнське та до певної міри піонерське ставлення о. Вернарда до української православної громади Дітройту. Його єднала приятельська дружба з попереднім парохом о. Несторoм Столярчуком, він був частим гостем на важливих подіях життя православної громади. Тож не дивно, що він втішався їх пошаною, що вони численно прийшли його попрощати. Від імени цієї громади промовив ред. Михайло Смик. Для православної громади о. Вернард був занадто близьким, щоб уважати його тільки за гостя в її крузі. Він прикладно працював для наладнання гармонійних відносин між нашими двома найбільшими віровизнаннями і коли сьогодні його покликано на місце більшого значення, то це річ зрозуміла, бо „великому кораблеві велике плавання". І перемінюючи звичай вітання на прощання, громада ця подарувала йому хліб.

Слідувало ряд привітів від урядових осіб як губернатора стейту Мишиґен Д. Бленчарда, його заступниці Марти Ґріффітс та кількох конґресменів. Посадник міс та Гемтремек Р. Козарин проголосив день 4-го листопада днем о. Панчука та висловив вдоволення, що його місто було місцем величавого святкування Тисячоліття християнства в Україні.

Який добродійний вплив на нашу молодь мав цей активний член нашої громади.

Завдяки постійній підтримці о. Панчука, він із боязливого хлопця став активним членом свого професійного товариства і ціла його постава до життя набрала прикмет певности та свободи.

М. Прихітко прощав від Товариства старших віком, яким о. Панчук також дбайливо опікувався.

Несподіванкою для присутніх була поява на бенкеті видавця газети „Дітройт Фрі Пресс" Дейвида Лоренса, що треба уважати за дуже важний факт. Це було наслідком частих з ним контактів о. Вернарда та знайомства д-ра П. Джуля та Я. Дужого. „Дітройт Фрі Пресс" — одна з двох великих газет Дітройту, яка часом поміщує об'єктивні статті про українські справи.

Я. Дужий представив його як блискучого журналіста, який у своїй професії добився керівного становища. Суть його промови полягала на тому, що устаслення зв'язку та порозуміння з іншими є підставою успіху кожної праці, що так маркантно виявилося в успіхах праці о. Вернарда, які рівночасно є доказом того, як благородна праця однієї людини може вплинути на життя інших.

Д-р Микола Климишин дякував о. Вернардові за постійну співпрацю у справах Культурного Центру від початку його існування. У словах подяки уступаючого пароха звучала скромність, покора і щирість. Прийшов він тут як молодий священик. Громада прийняла його з пошаною і любов'ю і так виробилося взаємне порозуміння і толерантність. Для нього найкращим виявом вдячности громади буде дальше підтримування наших шкіл, бо молодь — це найбільший скарб.

По молитві, яку провів о. Михайло Стельмах, присутні прощалися особисто із цим улюбленим священиком, бажаючи йому здоров'я та успіхів у дальшому ході його життя.

Володимир Баран

Відзначили 45-річчя дивізії „Галичина"

Заходом Станиці Братства І-ої УДУНА в Нюарку Н. Дж. українська громада відзначила 45-ту річницю створення української Дивізії Галичина ювілейною програмою, що відбулася в неділю, 30-го жовтня, в Українському Народному Домі.

Слід підкреслити, що свідоме свого обов'язку громадянство поставилося позитивно до заклику Станиці: зійшлися старші, молодь, колишні вояки, учасники Другої світової війни, щоб своєю присутністю відзначити історичну подію.

Доповідь висловив відомий політичний діяч ред. Ярослав Гайвас, пов'язавши детально тогочасний стан на наших рідних землях та безкомпромісову боротьбу українського народу за своє існування. Іншого виходу не було, бо й не могло бути. За наші рідні землі велася страшна війна двох найбільших тоталітарних протилежних сил: червоної кровожадної Москви з однієї сторони, та брунатної експансивної гітлерівської Німеччини з другої. Ввесь тягар воєнних дій переніс на собі український народ перед відступаючими большевиками — вони масово розстрілювали всіх в'язнів та фізично пустошили Україну. Не краще поводився брунатний окупант, ті самі тортури, розстріли, концентраційні табори та примусовий вивіз молоді до Німеччини на роботу. Україна перебувала в огні і крові. Український народ спливав кров'ю. Спливав кров'ю і готувався до збройної боротьби. На Волині починала діяти Українська Повстанська Армія.

З початком 1943 року, під ударом західніх аліянтів та з їхньою колосальною матеріяльною поміччю большевикам почали тріщати окови непереможного третього райху. Хотілося вірити, що повториться 1918 рік, розлетиться гітлерівська Німеччина, а в слід з нею покотиться в провал викінчена до крайности матеріяльно і морально большевицька тюрма народів — атеїстична Москва! Хотілося вірити, що ось вже недалекий день, коли на згарищах московської тиранії повстане новий лад, новий порядок, засяє довгоочікуване сонце волі, постануть уярмлені волелюбні народи, а в тому числі і Україна. І тоді то, 1943 року створюється українська Дивізія Галичина, до якої зголосилося понад 80,000 молоді зі всіх кіл нашої спільноти: духовники, професіоналісти, студентська молодь, національно свідоме село, колишні старшини визвольних змагань, армій УНР, УГА, старшини, підстаршини, стрільці ДУН, польської та большевицької армій, всі ті, що вірили в збройну перемогу! Тільки збройною боротьбою можна здобути волю, що й коштувало жертв. Ось що сказав напередодні створення Дивізії св. п. Митрополит Андрей Шептицький: „Немає ціни, яку варто було б заплатити, щоб було українське військо". Воно і було, — дивізія дістала зразковий вишкіл, була забезпечена найкращою тогочасною зброєю, була найсильнішою українською фронтовою одиницею Другої світової війни. І жоден дивізійник не звертав уваги на чужу уніформу, яку носив, чи чужу команду. В нього була одна мета, одна мрія: дістати зброю та дисциплінарний вишкіл, щоб взяти участь у визволенні нашого народу. Доказом його військово-фронтової готовости, в геройській битві під Бродами, він, дивізіонер, загородивши дорогу червоному новітньому Джінгісханови в наступі на Львів, боровся згідно з тактикою. Не вдалося москалеві захопити Дивізії, окружена стократною перевагою ворога, в безперервних боях виснажена, здесяткована, вона не здається! В останньому проривному рукопашньому бою біля Княжого, її останки виходять на волю, на волю зі зброєю в руках, не сплямивши чести українського вояка, самостійника-державника! Своїм чином і кров'ю Дивізія „Галичина" вписала ще одну сторінку в „Книзі збройних змагань" українського народу за незалежність!

У мистецькій частині мішаний хор „Трембіта" під дир. проф. Р. Венке (форт. супровід М. Павловської) відспівав пісні „Їхав стрілець", „Карпатські Січовики", „На городі білі маки". Деклямацію „45-річчя" добре виконала Христина Бравн, Наталка Кудрик, Олександер Кудрик, підготовлена Іванною Кононів із віршів Б. Бори і В. Будного. Ансамбль бандуристів „Гомін" відспівав „Ллється пісня", „Броди 44", „Полісся 43". „Гуморист" Степан Магмет розвеселив присутніх своїм виступом, згадавши дивізійну братію від „Гайделяґру по Фельдбах". З черги — спільний виступ „Гомін"-„Трембіта" „Виє буря". Піснею „Вкраїно-мати, кат сконав" та гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено програму вечора.

Щука-Стриховий

Англомовний історичний атлас України

Англомовний історичний атлас України під редакцією проф. д-ра Юрія Гаецького, професора Гарвардського університету, при співучасті визначних українських істориків, приготовляється до видання з нагоди Тисячоліття Хрищення України.

Англомовний історичний атлас України — це конечний документ для справи України, — це незаступима популяризація буття історії народу. Ми повинні видати в Америці англомовний історичний атлас з докладними даними подій Княжої доби, Козацької держави і з новіших часів мапами української державности, який є так необхідним для ширення правди про український нарід і його історію в самостійницькім змісті про наше славне минуле. Мусимо доказати перед світом, що Київська Русь — це Україна, українська держава з-перед тисяча літ була великою імперією з високою культурою, а північно-східні слов'янські племена, з яких пізніше постав московський народ, перехрещений щойно в XVIII столітті московським царем Петром І на російській був приблизно 300 літ під пануванням Київської Руси-України.

Щойно після татарської навали в XIII столітті постає московське князівство, яке згодом дає початок пізнішій московській державі.

Олег, святослав Завойовник, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Роман Галицький, король Данило — це найсвітліші постаті в історії України і Европи. Тому тисяча літ українські князі-імператори були споріднені з французькими королями, королями Англії, Норвеґії. Тоді Московщини-Росії, як держави, не було, а Русь-Україна сягала від Карпат по тихий Дон. Нині Москва присвоює собі українську історію — княжу Київську Русь-Україну і її Тисячоліття Хрищення, коли справді москвини прийняли християнство щойно в XII столітті.

Тому мусимо протидіяти добрим виданням англомовного історичного атласу України, щоб видання це розповсюдити по цілім світі, по всіх державах, університетах, бібліотеках, щоби всі знали правду про історію сходу Европи, про наш нарід — Русь-Україну, нашу державу.

З ініціятиви комітету видання англомовного історичного атласу України появиться такий атлас з 35 кольоровими мапами і поясненнями. Через брак фондів, атлас не міг появитися скорше, тому комітет звертається із закликом до всіх українців доброї волі допомогти у так конечнім і необхідним виданні. Допомога може бути у формі датків, або зворотної позички, за що комітет заздалегідь складає щиру подяку шановним жертводавцям і меценатам. Датки можна висилати на конто видавничого комітету: „Atlas of Ukrainian History", account no. 33844-0 1-st Security Federal Savings Bank, 936 North Western Ave. Chicago, Ill. 60622.

Всі імена і прізвища жертводавців будуть поміщені на окремій сторінці в атласі.

Видавничий Комітет

УКРАЇНСЬКА МОВА В РОДИНІ, В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ, — У ЧАС ПРИМУСОВОГО РОСІЙЩЕННЯ УКРАЇНИ НА НАС СПАДАЄ ОБОВ'ЯЗОК ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЕЛИКОГО СКАРБУ НАРОДУ!

Виставка Р. Бараника в Торонто

Роман Бараник, мистець з Дітройту, мав вже три індивідуальні виставки. З повним почуттям відвічальности заявляємо, що його четверта виставка, яка відбувається в Торонто, в ґалерії Канадсько-Української Фундації, навіть для обізнаних з його творчістю, буде чимсь цілковито новим, оригінальним, своєрідним. Це мистець, який тримає руку на пульсі сучасного життя свого народу, яке він пристрасно відчуває, і своїм думкам і почуванням надає мистецьку форму.

Р. Бараник — це маляр експресіоністичного напрямку, а темою його картин є наш край, його історія та теперішній стан.

Вже цього роду тема та його емоційна настанова накидає йому основний кольорит його картин. Нема у нього ясних, веселих красок. Не є він однак пригнобленим песимістом. І хоча в його картинах багато темного, то все таки переважаючою та основною краскою є синя. Це „синій період" в його творчості, який напевно колись промине. Це мистець сьогоднішнього дня, що виповняє свої картини широкими площами, майже без перспективи, щоб тим більше прикувати зір глядача. Ці площі в своєму неспокійному русі викликають драматичне напруження, що відповідає духові нашого часу. Це не „легкі" картини, що бавлять очі, вони вимагають докладної уваги, бо в кожній з них виявлена думка, яка зродилась з глибоких переживань. І так як сучасна поезія вимагає зусилля, щоби її зрозуміти, так і ці картини дають не лише естетичне задоволення, але коли їх зрозуміти та збагнути їх ідейне підложжя, вони наповняють нас радістю і духовною приємністю, хоча тема може бути поважна або навіть сумна. Це глибоко патріотична творчість хоча без найменшого натяку на поверховну народність.

Картина „1988" — це глибоко відчуте положення нашої батьківщини. Це властиво картина-різьба. Вона з трьох частин. Спідня — це хаос знищення. Середня — це ряд вирізаних хрестів, символ нашої підпільної Церкви. Горішня найбільша — це кровава заграва нуклеарної катастрофи, яка переходить в темну ніч. Велика картина „Поля". Її можна б назвати „Ой чого ти почорніло зеленеє поле". Тут наглядний доказ як майже хроматичними пасмами нив, в різних перехресних напрямках, мистець вміє викликати настрій глибокої драми та неспокою. Поля пусті. Але долішня частина виявляє три сцени. Посередині спрацьовані руки, які голублять грудку землі, по одному боці квіти, по другому збіжжя, даючи до зрозуміння, як інакше воно могло б виглядати.

Відгомін давньої історії знаходимо в картині „Предки". У легких пастелевих красках, ніби відгомін приблідлих фресків, по обох боках картин ряд людських лиць, багатьох поколінь, посередині ряд церков, як об'єднуючий первень нашого народу. В такому самому жанрі картина „Хрести".

Як заявляє Бараник: „Це частина нашої історії, вплетена в модерний триптих, з його візантійським блеском багатства і могутности — це наше минуле і неповторне".

Конкретними явищами він відтворює свої абстрактні думки. Небачене він робить видимим.

Володимир Баран

СТУДЕНТИ ПРО ЛІТНЮ ШКОЛУ В ГАРВАРДІ

(ФКУ-Кеймбридж, Ма.). — Характеристику студентів Гарвардської літньої українознавчої школи 1988 року можна почати з того, що вони були захоплені й зацікавлені навчанням, серйозні, на диво свідомі й політично зрілі. Але такі узагальнення не завжди вистачають, тому що студентська громада включала широке коло індивідуалістів. Серед них були студенти з 18 стейтів ЗСА, з різних провінцій Канади, з Арґентини й Польщі. Більше половини становили студенти коледжів, але чимало було трохи старших , деякі мусіли звільнитися з роботи.

Причини, чому студенти записувалися на літні студії, були різні. Дехто прагнув краще засвоїти українську мову, відновити свої знання української історії та літератури. Деякі зі студентів, хоч і з українських родин, мали слабе знання або й нічого не знали про мову, історію чи літературу і прагнули заповнити ці прогалини. Було чимало студентів неукраїнського походження: ті, що спеціялізуються зі славістики і вважають знання української культури необхідним для повнішого розуміння слов'янського світу, як і ті, що з різних причин зацікавилися Україною. Наприкінці літньої сесії більшість студентів вважали, що отримали знання, які шукали. Осяги деяких були менш наочні, але все ж важливі для кожного по-своєму.

Маріюс Навікас, аспірант Бостонського коледжу, який працює в галузі балтійсько-слов'янської історично-мовної проблематики і розмовляє вдома політовськи, вивчив церковнослов'янську, російську, польську, болгарську, сербо-хорватську, старовірменську і староірляндську мови. Він готує маґістерську працю, в якій прагне „дати описовий лінґвістичний аналіз балтослов'янської прамови і визначити мовні закономірності, що спричинили розходження балтійської і слов'янської мовних груп. Найстарші українські тексти важливі для зрозуміння суті ранньослов'янської мови, а пізніші важливі як зразки мовного розвитку. „Я думаю, що це зрозуміло, чому мені істотне знання української мови, — сказав цей студент, — коли займатимусь докторською працею, українська мова так само буде потрібною".

Інший учень неукраїнського походження, Вілліям Нолл, вже друге літо підряд приїжджає для інтенсивного вивчення української мови. Д-р Нолл — етномузикознавець, він викладав раніше в Дартмутському коледжі, а тепер працює у Веслеян університеті. Готуючи докторську працю, він провів кілька тижнів серед українських селян у Польщі. „Я зрозумів, що для серйозного дослідження їхньої музики потребую вивчити мову", — сказав він. Якщо все піде згідно з пляном, д-р Нолл проводитиме досліди на Україні в 1988-1989 рр. Він сподівається, що здобуте знання допоможе йому вивчати архівні матеріяли з української музичної фолкльористики за останні 150-200 років, проводити дослідження серед селян, записувати їх сучасний музичний репертуар і збирати відомості про колишній репертуар та весільні звичаї. „Два літа, проведені у Гарварді, були важливі у моєму розвитку не тільки у засвоєнні української мови, але й тому, що я мав можливість зануритися в українське середовище: відвідувати українські культурні імпрези, заприятелюватися з тутешніми українськими науковцями. Люба Дика, яка була моєю вчителькою минулого року, цьогорічний мій вчитель Юрій Гавриш, викладач розмовної мови професор Мокрий, допомогли мені згідно із моїми сподіваннями. І звичайно ж, я дуже вдячний, що зміг побувати у місці, де зберігається чи не найбільша на заході збірка друкованих матеріялів про музику українських селян".

Даяна Феннер, викладач англійської мови, готує маґістерську працю в Торонтонському університеті. Вона — канадійка німецько-шотляндського походження. Записалася до літньої школи ще з іншої причини. „Я сподіюся одружитися з українцем, а для нього дуже важливо, щоб я навчилася мови". Перебування у літній школі дало їй більше, ніж знання нової мови. „Я особливо ціню те, що мала змогу зануритися в українську культуру... Думаю, що хоч не зможу стати українкою, але зможу почувати себе добре в українському житті в Торонто, і не почувати себе „чужою" серед українців. Я краще усвідомила собі подібності й розбіжності українців з іншими народами і це дало мені змогу подолати певні бар'єри між мною і українською культурою. Перед моєю участю у літній школі я мала мало надії як чужинка, що буду прийнята в українське культурне життя. Але тепер я більше розумію і впевнена, що деякі культурні бар'єри це, насправді, не перешкоди, а двері, при чому мова є одним з ключів, які їх відчиняють. Я вдячна, що організатори літньої школи були передбачливі і заплянували курси, які стають посівом для багатого врожаю в майбутньому. Характерна риса програми — гордість українців за свою спадщину. Це постійно відчувалося в літніх курсах, і це дало й мені почуття пошани до тієї спадщини, якою українці готові щедро ділитися з іншими. Дуже хочеться щоб ця програма, що дає почуття гордости до спадщини і багатої культури, продовжувалася і в наступні роки".

Стефан Долгерт, нащадок українців в четвертому поколінні, почував себе відчуженим від своїх предків. Стефан походить з Ірвіну (Каліфорнія), він - студент університету Південної Каліфорнії і вивчає політичні науки та історію. До літньої школи записався з метою збагатити свої знання, бо він сподівається отримати докторський ступінь зі совєтських студій. „Я навернувся! — сказав він наприкінці літа. — Я більше знаю про культуру й політичні проблеми України і значно більше ними зацікавлений, ніж тоді, коли слухав курси про Совєтський Союз і Росію. Я тепер краще усвідомлюю собі українські аспекти історичного минулого і сучасного становища в СРСР, маю більш об'єктивний погляд на різниці українців і росіян в історії. Про це я не міг довідатися з типово русофільських історичних курсів. Є переконливі докази інсування окремої історії і культурної спадщини українського народу від російського народу. У майбутньому я, цілком певно, викладатиму не „російську" історію у версії Рязановського, а матиму менш викривлений, об'єктивний погляд, який автоматично не приписує все до російського, але тлумачить історію через призму кожної доби й бачить людей так, як вони самі себе бачили в давний час. Сподіваюся ще протягом двох наступних років приїжджати влітку, щоб вивчати українську мову і мати змогу глибше, з більшим зацікавленням пізнати національне питання в СРСР".

Леся Ансон, мистець з Кілінґсворту (Коннектикат) була зацікавлена відновити своє знання української мови, яке засвоїла в дитинстві. Вона повернулася додому з далеко більшим знанням, ніж сподівалася. За її словами, в дитинстві її захопила Америка і вона прагнула асимілюватися, довести, що вона американка. „Як іміґрантка, почувала себе позбавленою коріння, але тепер, в рік Тисячоліття християнства, відчула старовинність української спадщини та культури. Здобула повніше знання тієї спадщини, і, як людина, стала багатшою завдяки літній школі, де мені показали безмежні можливості для ознайомлення світу з нашими надбаннями. Як мистець, сподіваюся поїхати до Західньої України, яка є осередком для мистців українського народного мистецтва. Хочу навчитися способів народної різьби на дерезі, щоб використати це у своїй роботі".

Роман Баратяк з Санта Барбара (Каліфорнія) теж сподівався поліпшити свою українську мову. Він керує програмою використання фільмів у лекціях в Каліфорнійському університеті в Санта Барбара. Для нього головною атракцією у літній програмі була можливість зустріти інших українців та студентів з усього світу, що недоступне у Санта Барбара. Тому що протягом року мусить працювати, він цінить можливість вивчати українську мову влітку. Роман Баратяк дійшов до висновку, що українські академічні кола повинні зацікавитися кіновиробництвом: „Коли я складаю програму кінофільмів для свого університету, намагаюся включати і українські стрічки, але лише небагато з них є з англомовними написами. Якщо б ми могли показати фільми, скажімо, про Шевченка чи Франка ширшій, не тільки україномовній, авдиторії, то могли б здобути зацікавлення цими авторами, як і українською справою взагалі".

Володимир Барабаш з Онтаріо (Канада) готує маґістерську працю з психології у Карлтонському університеті в Оттаві. „Я мав кілька особистих причин, щоб навчитися у Гарвардській літній школі українознавства. Поперше, — і це найголовніше, — тут була нагода вправлятися щодня в українській мові, щоб навчитися її краще розуміти, бо пляную відвідати рідних в Україні, яких я ніколи не бачив. Подруге, хотів би краще висловлюватися на інтелектуальному рівні під час виступів і лекцій. Науковці з України тепер частіше відвідують Канаду і я помітив, що молоді дуже мало ставлять питань через обмежене знання мови... І остання причини — прагнення самому підготовитися до студій на Україні. Ведуться переговори Канади з Україною щодо обміну студентами. Якщо Україна буде більш доступною, я хотів би використати можливість вивчати там як аспірант невропсихологію. Це галузь, в якій на Україні значні здобутки. Вони мають свій підхід до справи і пізнання їхніх метод збагатить мій науковий світогляд. А зі свого боку, я міг би допомогти їм зрозуміти нашу точку зору тут на Заході". Цей же студент з особливим захопленням говорив про те, що бути учасником літньої школи додало йому наснаги. Підсумовуючи програму він написав: „Рекордово гаряче літо 1988 року в Гарварді було фізично виснажуючим, але інтелектуально було незвичайно стимулююче. Програма щоденних розмов по-українськи виявилася дуже плідною: моє знання мови поліпшилося на 100 відсотків. На додаток до цього я мав змогу познайомитися з цікавими українцями з різних країн світу. Мене приємно вразив той факт, що українці з держав, які активно намагаються їх асимілювати, дуже пишаються своєю спадщиною і дуже прагнуть її зберегти наперекір усім труднощам і несприятливим обставинам. Наполегливість студентів з-за кордону просто приголомшила деяких колег з курсу. Не було негативної реакції, навпаки, багато студентів зі ЗСА й Канади від'їжджали з більшим надхненням і з дещо меншою непевністю щодо власної ідентичности як українці. Я був одним з тих, кому пощастило в тому самому курсі вчитися мови і водночас пізнати щирість і запал професора зі Східньої Европи. Знайомство з професором Мокрим цілком певно належало до найвижливіших переживань цього літа. Ми, як національна група, розсіяна по світі, маємо заохочувати й підтримувати подібні зустрічі, й літня школа українознавства в Гарварді є для них ідеальним місцем. Я дуже раджу будь-якому читачеві, що має таку можливість, записатися на літні студії у Гарварді. Я сам пляную обов'язково приїхати на них в майбутньому".

Ганна Циркот, щоб навчитись у літній школі, мусіла подолати найбільшу відстань — з Лігниці, Польща. Вона писала в листі до УНІГУ 1-го січня цього року: „Я — студентка Вищої Педагогічної Школи в м. Ополе у Польщі. Про ваші літні курси дізналась з Гарвардського каталогу, який був у нашій факультетській бібліотеці. Думаю, що це була б для мене чудова нагода вдосконалити як українську, так і англійську мови. Я сама українка і хотіла б збагатити своє знання української культури й історії але передусім вивчити літературну мову".

Ганна думала, що навчання коштуватиме надто дорого, тим більше, що українознавча школа діє при Гарварді, найславнішому з американських університетів. „Але на всякий випадок я зголосилась і несподівано дістала дуже гарного листа з Фонду Катедр Українознавства (ФКУ), що зможу одержати стипендію на покриття оплати за навчання. Я була здивована, бо завжди чула, що в Америці ніщо не буває безплатним!"

Ганна, яка вивчала українську мову вищого рівня, сказала: „Моя мова за ці вісім тижнів дуже поліпшилася, хоча все ще доводиться дуже пильнувати, щоб не помилитися з наголосом". Ганна відвідувала майже всі спеціяльні програми. Особливо сподобався їй вечір Леся Курбаса, зорганізований Вірляною Ткач, тим більше, що й сама Ганна була активною учасницею вистави. „Було також приємно побачити, що людина, яка має успіх в Америці у праці за фахом, у цьому випадку в театрі сприяє ширенню своєї культури у світі".

Ганна побоювалась, „чи її відмінне виховання, серед інших обставин, не перешкодить в контактах з іншими студентами, але цього не сталося. Для нас всіх має велике значення те, чим ми є, наше українське походження. Але я сказала б, що американські українці більше безпосередні і впевнені". Ганні вдалося під час перебування в Гарварді трохи заробити, працюючи у видавничому відділі УНІГУ. „Працюючи тут я побачила, як багато українознавчих праць, написаних солідними вченими, вийшло за останні роки і як багато вийде незабаром".

На запитання, чи вона радитиме іншим українцям з Польщі приїхати в літню школу, Ганна відповіла: „Розуміється! Це ж чудова можливість втішатися нашою спадщиною, якою ми пишаємось".

Рут Шамрай перевищила передбачену кількість курсів, записавшись одночасно на українську мову (вищого рівня) і курс з історії „Динаміка політичного життя сучасної України". „Як аспірантові-славістові мені пощастило взяти участь у цих курсах в Гарварді, бо більш ніде я не мала б змоги зарахувати лекційні кредити, зміст яких повністю зосереджений на Україні", — пояснила вона. Тепер готує маґістерську працю у міждисциплінарній програмі центру російських та східньоевропейських досліджень Мишиґенського університету. Характер цієї програми допоміг їй у застосуванні методики антропології, історії та політичних наук для вивчення української культури.

Рут була вихована як українська баптистка на фармі в Мишиґені. Вона була в літній школі два роки тому і тоді брала курс української мови середнього рівня і курс історії". Головною метою цього літа для мене було вдосконалити вміння читати по-українськи, бо це полегшить мені дослідження і буде дуже корисним, якщо зможу поїхати на Україну для дослідчої роботи. Я мала також змогу ознайомитися з українськими етнографічними журналами XIX початку XX ст., які є у Гарвардських збірках, зустрілась з людьми, які зацікавлені тим, над чим я працюю. Я дуже з цього задоволена", сказала Рут.

Оцінюючи прослухані курси, Рут зауважила: „В минулому я зустрічала тих, що спеціялізувалися на вивченні Росії і мали підготову настільки зосереджену навколо того, що російське, що вони сумнівалися у важливості українознавчих студій. Тому мені було важливо побачити, як професор Зеновія Сохор, яка викладає курс з питань адміністрації та управління, застосовує методи політичних наук для аналізу ситуації на Україні. Більшість книжок, якими ми користувалися, вийшли протягом останнього десятиріччя; радісно бачити, що ця проблематика досліджується дедалі інтенсивніше".

Рут вважає, що лекції професора Мокрого були цінні як тим, що „можна було багато довідатися про українську мову та українських письменників", так і тим, що була змога „почути про життя в Польщі і про ті справи, які є важливими для всіх українців". На запитання, чим відрізнялися курси двох літніх семестрів, які вона провела в Гарварді, Рут відповіла: „Цього року студенти були серйознішими, більш зацікавленими можливістю заглибитися в українознавчі студії"

ПОДЯКА

В місяці травні ц. р. Хор „Думка" відбув своє друге з черги турне по Европі, щоби взяти участь у величавих святкуваннях з нагоди 1000-ліття Хрищення України в Лондоні, Англія, як теж відбути власні концерти в Німеччині і Франції.

Складаємо нашу щиру подяку тим нашим громадським установам і громадянам, які своєю фінансовою піддержкою дали ще один доказ свого патріотизму та зрозуміння потреби існування мистецьких одиниць

Зложили по:

2,000 ам. дол. — Із спадку по бл. п. д-рові Зенонові Нижанківському; Кредитова Кооператива „Самопоміч", Н. Й.

1,500 ам. дол. — Український Народний Союз.

1,000 ам. дол. — Марійка Гельбіґ — „Сковп" Бюро подорожей; Український Спортовий Клюб.

762 ам. дол. — Оля Пастернак — (збірка на похороні бл. п. А. Ляхович).

500 ам. дол. — Микола Бойчук — (Голідей Інн); Анна Калинович.

250 ам. дол. — Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Джерзі Ситі; СУМА в Йонкерсі; Український Братський Союз; Український Конґресовий Комітет у Філядельфії

150 ам. дол. — Павло і Конст. Омельські.

100 ам. дол. — о. протопр. Володимир Базилевський, Микола Крумшин; Василь Мисак; Українська Православна Кредитівка; Юліяна Сусь.

50 ам. дол. — о. Володимир Мудрий; Нестор Пінковський; Марія Рейнарович; Марія Стефанишин Ярослава Яросевич

25 ам. дол. — Марґарет І. Бредшоу, Оксана Миськів Союз Українок Америки в Ґлен Спей

Всім охочим допомогти Хорові „Думка" фінансово й цим причинитися до збереження нашої мистецької одиниці подаємо до відома, що Хор є „Такс екземпт" організацією Рівнож подаємо адресу Хору:

Ukrainian Chorus "Dumka"
122 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

НА ПЛЕНУМІ ЦК румунської Комуністичної партії виступив диктатор Ніколає Чаушеску. Його виступ чужинецькі коментатори розцінюють як явний відступ від попередніх економічних плянів, бо в ньому ні словом не згадується про відомий намір румунського диктатора „стерти з лиця землі" не менш як половину малих сіл і селянських хуторів. Раніше Чаушеску скрізь пропаґував свою ідею зігнати селян у „аґропромислові комплекси", а попросту — в цементні бараки з комунальними кухнями і мінімальними вигодами. Ці пляни викликали різке незадоволення Мадярщини, бо в невеликих румунських селах проживає 1.7 мільйона мадярів. Будапешт побоюється, що переселення сільського населення в селища міського типу стане черговим кроком у наступі на культурні традиції етнічних мадярів, які зазнають утисків з боку режиму Чаушеску. Звертаючися до членів ЦК партії, румунський диктатор, ніби забувши про свої недавні замисли, заявив, навпаки, що до 2000 року в країні буде створено приблизно 550 комунальних центрів" підвищення рівня життя селян, що живуть у дрібних селах і на хуторах. Крім того, Чаушеску підкреслив, що селяни і далі будуть жити у власних домах.

СПРАВА ПРО ТЕ, хто отруїв Наполеона, ще й досі появляється на сторінках світової преси. Є версія, що Наполеона Бонапарта отруїли ціянистим препаратом. Це сталося на острові Святої Олени і „авторство" приписують французькому генералові з найближчого оточення імператора. Однак пресове аґентство Франс Пресс повідомило недавно про нову версію причини смерти Наполенона. Якийсь маґістер Жозеф-Батіст Бомануар в архіві Сорбонського університету виявив документ, у якому сказано, що імператора отруїли тютюном, додавши туди повільно діючу невідому токсичну речовину.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 13-го грудня 1988 року відійшов ненадійно у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І БРАТ

бл. п.

ІВАН ГІРНЯК

нар. 24-го квітня 1911 р. в селі Бишки, пов. Бережани.

ПАНАХИДИ, в середу, 14-го грудня 1988 р. о год. 7:30 веч. і в четвер, 15-го грудня 1988 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 16-го грудня 1988 р. о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, відтак на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишені:
дружина — ПАЛАГІЯ
син — ТАРАС
внучка — ТАЛЯ
брат — ГРИГОРІЙ з Родиною
сестра — ПАЛАГІЯ з Родиною

Замість квітів на могилу Покійного проситься складати пожертви на виховання священиків та Патріярший Фонд.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА та ДІДУСЯ

св. п.

ВАСИЛЯ ГНАТІВА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в четвер, 22-го грудня 1988 р. о год. 7:45 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Просимо наших Приятелів про молитви.

БОГУСЛАВА ГНАТІВ — дружина
і ДІТИ

У ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Дорогої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

ОЛЬГИ ХОЛЯВИ

у глибокому смутку згадують Покійну у своїх молитвах:
чоловік — ІВАН
син, невістка та внуки ІВАН і ОЛЯ

Хай земля буде Їй легкою!

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Дітройт, Миш.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього в п'ятницю, 2-го вересня 1988 р. скінчив свій життєвий шлях
наш Найдорожчий
МУЖ, БРАТ, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР

бл. п. мґр прав

МИРОН Т. УТРИСКО

Усім, хто вшанував Його пам'ять складаємо найсердечнішу подяку.

Щиро дякуємо о. крил. Бариллякові за молитовне переведення обрядів похорону.

Дякуємо заофірувані Заупокійні Служби Божі.

Сердечно дякуємо паням і панам хористам, що звеличали своїм співом похоронні відправи.

Окремо дякуємо за зворушливі прощальні промови виголошені на Парастасі, над могилою і стипі, панам: М. Ковальчинові, М. Кавці, д-р І. Скальчукові, д-р Я. Бернадинові і пані С. Куліш та організаторам збірки пожертв на стипі.

Дякуємо українським радіопрограмам ім. В. Блавацького і Визвольного Фронту за хвилини присвячені пам'яті Покійного.

Щиро дякуємо паням за труд у влаштуванні стипи і поміч зв'язану з похоронами.

Складаємо подяку за письмові вислови співчуття від установ та поодиноких осіб, як рівнож за сердечні співчуття зложені усно і телефонічно.

Велике спасибі за квіти і пожертви замість квітів на могилу, складені на громадські і наукові цілі:

1) Літопис УПА	$350
2) Світовий Трибунал голодомору на Україні при УККА	110
3) Пласт	25
4) Український Освітньо-Культурний Центр, Філядельфія	20
5) Комісія голоду України при СКВУ	25
6) Український Вільний Університет УВУ	100
7) Українські Студії при Гарвардському Університеті	100
8) Конґресова Комісія Голоду в Україні	160
9) Т-во Бойківщина	110
Разом	$1000

В глибокому смутку
дружина ГАЛИНА з Родиною

В Чикаґо відзначили 70-річчя Листопадового зриву та 45-річчя створення Дивізії УНА

В цьому ювілейному році із широко і всюди відзначуваним Тисячоліттям прийняття християнства в Україні, українська чикаґська громада також не забула відзначити роковини пропам'ятних днів Листопадового зриву, що стався 70 років тому та записався в нашій історії як збройний вияв західньої вітки українських земель до державницького життя.

З відходом живих свідків геройських подій 1-го Листопада ми поволі починаємо відчувати часову віддаленість від того історично важного і заразом геройського акту наших предків.

Значення для нас того акту, одначе, не зменшилося. Навпаки, він для нас став джерелом, з якого ми черпаємо наш національний дороговказ — змагання за державність нашого народу.

З відзначенням 70-их роковин Листопадового чину були поєднані також відмічення 45-ої річниці створення Дивізії УНА, вояки якої, виховані на прикладі 1-го Листопада, взяли були зброю в руки, щоб в умовних подій Другої світової війни творити збройну силу нашого народу.

Відмічення цих двох дат відбулося в неділю, 6-го листопада ц.р., в авдиторії школи Клементе, а формою відмічення була Святочна академія, яка розпочалася вояцьким апелем комбатантських та молодечих організацій, які, зібравшись на сцені зі своїми знаменами та національними прапорами, під звуки трубки віддали поклін поляглим. Слово від вояцьких організацій в часі апелю сказав Богдан Кашуба.

Відтак слідувало відкриття академії, яке зробив голова Іллінойського Відділу УККА д-р Мирослав Харкевич. Святкове слово виголосила мгр Ірина Камінська. Вона змалювала Листопадовий чин як подію, що зрушила наш нарід та надала йому національний напрям. Хоч мети не досягнено в тих пропам'ятних днях, то, одначе, розпочався марш до волі та державницького життя, у вирі якого включилися наступні покоління, часто беручи зброю в руки, бо, як підкреслила доповідачка, боротьба за краще майбутнє України стала мобілізуючим чинником в народі.

В мистецькій програмі виступив відомий в нашій громаді тенор Павло Покорний при фортепіяновому супроводі Орисі Покорної та виконав з чуттям дві пісні: „Владико неба і землі" із опери „Запорожець за Дунаєм" муз. С. Гулака-Артемовського, та „Берізка", муз. А. Кос-Анатольського.

В наступній точці виступали учні 4-ої та 8-ої кляс „Рідної Школи", які поодинчо і збірно гарно виконали ряд патріотичних віршів.

Між присутніми був на залі недавно звільнений із совєтської неволі о. Василь Романюк, якого вже раніше було представлено публіці і якого тепер організатори свята попросили вийти на сцену. О. Романюк привітався з присутніми „Слава Україні" і відмітив, що це добре, що ми улаштовуємо свята в пошану нашого минулого, бо з нашого минулого дихає дух національних героїв — Петлюри, Коновальця, Чупринки, Бандери, який передається у віршах, у пісні та у слові.

Академію закінчив успішний виступ чикаґського чоловічого хору „Сурма" під диригентурою Романа Андрушка. Хор виконав п'ять бадьорих військових та патріотичних пісень: „Стрілецьким шляхом" та „За рідний край" муз. М. Гайворонського, „Гей степами" муз. О. Плешкевича, „Засяло сонце золоте" муз. І. Недільського та „Гей видно село" муз. Л. Лепкого.

Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

ЛуК-а

Відзначення в Дітройті 10-ліття понтифікату Папи Івана Павла II

Симпозіюм на тему „Папа Іван Павло II і Східня Европа", який відбувся у неділю, 23-го жовтня ц.р., підготовив місцевий відділ польсько-американського конґресу при співпраці славістичного відділу при Вейн стейт університеті. До участи був запрошений відділ УАКРади та литовці.

Модератор проф. д-р В. Хрипінський, відкриваючи відзначення, подав думку, що вибір поляка папою був першорядною історичною подією, даючи Католицькій Церкві оборонця традицій із рівночасним наголосом на віднову і згоду всіх релігій і людей.

Виголошені три доповіді насвітлили тему симпозіюму з точки зору українського, польського і литовського наукових представників. Першим доповідав о. д-р Й. Круковський, проф. католицького університету в Люблині. Він підтримав вже давніше поширену думку, що вирішальним у виборі кардинала Войтили папою був універсального значення досвід польської Католицької Церкви в обороні основних людських прав свого народу перед накиненим Москвою комуністичним режимом. Церква всіми можливими заходами стреміла до збереження і розвитку релігійної культури і моралі, як основ духовности, самобутности і суверенітету народу. Змаг між ідеалістичним та матеріялістичним світоглядом ніколи не вгавав. Брак соціяльного договору, економічні і політичні кризи та брак виглядів на майбутнє доводили до страйків і заворушень. У критичних хвилинах режим міняв свій особовий склад та часто брав на себе зобов'язання, яких пізніше звичайно не дотримувався.

В таких обставинах Церква прийшла до переконання, що до нормалізації відносин між Церквою і режимом, до розв'язки соціяльних проблем треба йти дорогою діялогів. Вірно зберігаючи свої позиції, Церква рівночасно була пропагатором відпруження відносин та внутрішнього миру. Визначну ролю в цих процесах відіграв кард. Войтила, який, ставши папою, став теж символом і джерелом великої сили і підтримки стремлінням польської „Солідарности" до права голосу, де рішається доля робітників і народу.

Проф. д-р Петро Потічний, представник українців, уважав, що Папа Іван Павло II матиме глибокий і тривалий вплив, зокрема на східню Европу, де наш нарід переживає, можливо, найважчі часи історії. Голод, розстріли і заслання большевицьким режимом, побіч із жертвами Другої світової війни, знищили наші провідні кадри та підірвали субстанцію нашого народу. Москва намагається притупити і відібрати нашу історичну пам'ять, русифікувати мову і створити нову, совєтську людину без окремих історичних коренів.

У 1920-их і 1930-их рр. Москва знищила Українську Православну Церкву та її духовенство, а в 1940-их роках подібна доля стрінула Українську Католицьку Церкву, яка, одначе, зуміла зберегти своє існування переходом у підпілля. Тому поява на папському престолі Івана Павла II оживила серед вірних УКЦ в краю і закордоном великі надії.

Ще перед вибором на папу, кард. Войтила виявив своє прихильне ставлення до українців у Польщі, а під час візити в ЗСА, він відвідав та з признанням і похвалою висловився про наш Науковий Інститут при Гарвардському університеті. Під час своєї коронації Папа Іван Павло II, порушивши ритуал, встав і обняв кард. Вишинського і Патріярха Й. Сліпого. Протягом 10-ти років свого понтифікату Папа часто промовляв та благословив українською мовою як у Ватикані, так і під час своїх подорожей. У цьому році 1000-ліття Хрищення України, Папа благословив заходи для відзначення цього найбільшого ювілею цілого українського народу. Папа був дуже активним учасником святкувань 1000-ліття в Римі, які завершилися святкуванням на Ясній Горі в Ченстохові з участю 70 тисяч українських і польських прочан.

Папа Іван Павло II мав теж додатній вплив на покращання загальних українсько-польських відносин, які після жорстокої боротьби в 1942-1947 рр. тепер розваваються в напрямі до порозуміння з надією на майбутню співпрацю, основану на повному суверенітеті обох народів.

Литовський представник проф. Пінкус згадав про 4 століття братнього співжиття литовців з поляками, яке одначе ціхувалося одностороннім зростом і поширенням польських впливів у Литві. Це довело до появи серед литовців цілої верстви людей, які вважали себе роду литовського, а національности польської. Християнство прийшло до Литви через Польщу в 1387 році. Хрищення відбулося в столичному місті Вільно, яке поляки силою прилучили до своєї держави по Першій світовій війні.

В наших часах прискорених історичних змін Папа Іван Павло II став апостолом віри і надії на перемогу справедливости і миру. Папа часто благословить і промовляє литовською мовою, призначив литовського кардинала та бажав відвідати Литву, але Москва на це не дозволила.

Питання і відповіді після доповідей були цікавим доповненням до теми симпозіюму.

Р. Л.